

Құрметті университет ұжымы! Сіздерді мемлекеттік мереке - Қазақстан Республикасының Тұнғыш Президенті күнімен құттықтаймын!

Осынау мерекелі күн Қазақстан халқының өзінің Тұнғыш Президенті - Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевқа деген жоғары сенімінің, төрек құрметінің және мойындауының дәлелі деп білеміз. Осьдан 30 жыл бұрын Қазақстан халқының Елбасымызға басым көпшілік пен дауыс беруі - елдің болашақ тағдырын айқындаған айрықша таңдаулы оқиғаға айналды.

Біздің Елбасымыз елімізді қызын, курделі кезеңде басқарды. Қазақстан ең алдымен Нұрсұлтан Назарбаевтың арқасында нарықтық реформалардың үзак және курделі жолынан өтіп, нақты экономикалық және саяси тәуелсіздікке қол жеткізіп, әлемдегі экономикалық және нарықтық үдерістерінің белсенеңді қатысуы бола білді. Тұнғыш Президент халқымыздың өркендеу мен егемендік жөніндегі сан ғасырлық үлттық арман-тілектерін жүзеге асырды, қоғамды топтастырудың басты факторы және үлттық көшбасшылықтың бейнесіне айналды.

Остандастарымыз қысқа уақыт ішінде көптеген жұмыстарды жүзеге асырды. Бүгінде еліміз Орталық Азияның экономикалық көшбасшысы болып танылды. Қазақстан әлемдік өркениетте өзінің лайықты орнын

алды. Еліміз бүкіл әлемдік үдерістерге өнірлік және жаһандық ауқымдағы маңызды істердің бастамашысы ретінде қатысып келеді. Қазақстан - қырып-жою қаруарлық қолдануға қары жаһандық қозғалыстың танымал көшбасшысы ретінде мойындалды.

Әлемнің көптеген елдеріндегі әлеуметтік сілкіністер аясында біздің мемлекетіміз тұрақты және сенімді дамып келеді. Бүкіл әлем ұлтаралық және конфесияралық келісімнің қазақстандық үлгісіне тәтті болып отыр.

Бүгінде қазақстандықтар Ұлт көшбасшысы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев бастаған реформаларды, бейбітшілік пен келісім саясатын толық қолдайды және оны жүзеге асыруды жалғастыруда. Ел экономикасын тұрақтандыру мен жаңыртуды Елбасымыздың есімімен байланыстырамыз.

Сіздерді Қазақстан Республикасының Тұнғыш Президенті күнімен шын жүрекten құттықтаймын! Сізге және сіздің тұған туыстарыңызға зор денсаулық пен бақыт, отбасылық амандық және барлық істеріз бен бастамаларыңызға сәттілік тілеймін!

**Құрметтепен,
Ерлан Нұрлыбекұлы
ШУЛАНОВ,
«М. Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАК
Басқарма Төрагасы -
Ректоры**

ЖЕЛТОҚСАН -

Қазақстан
Республикасының
ТҰНҒЫШ
ПРЕЗИДЕНТИ
КҮНІ!

ДЕКАБРЯ -
ДЕНЬ ПЕРВОГО
ПРЕЗИДЕНТА

Республики Казахстан!

* * *

Уважаемый коллектив университета! Поздравляю вас с государственным праздником - Днем Первого Президента Республики Казахстан!

Данная дата является свидетельством высокого доверия, глубочайшего уважения и признания народа Казахстана своему Первому Президенту - Лидеру нации Нурсултану Абишевичу Назарбаеву. 30 лет назад именно выбор народа определил дальнейшую судьбу страны, когда казахстанцы отдали ему преобладающее большинство голосов.

Наш Елбасы возглавил страну в сложное, нестабильное время. Пройдя долгий и тяжелый путь рыночных реформ, Казахстан достиг настоящей экономической и политической независимости и стал активным участником экономических и торговых процессов в мире, прежде всего, благодаря Нурсултану Назарбаеву. Первый Президент воплотил многовековую национальную мечту о процветании и суверенитете, стал основным фактором консолидации общества и воплощением национального лидерства.

За короткий срок казахстанцы сделали многое. Сегодня наша страна - экономический лидер Центральной Азии. Казахстан занял достойное место и в мировой цивилиза-

ции. Республика участвует во всех мировых процессах как инициатор важных начинаний региональных и глобальных масштабов. Казахстан - признанный лидер глобального антиядерного движения.

На фоне социальных потрясений во многих странах мира наше государство развивается устойчиво и уверенно. Весь мир восхищается казахстанской моделью межэтнического и межконфессионального согласия.

Сегодня казахстанцы всецело поддерживают и продолжают реализовывать реформы, начатые Лидером нации Нурсултаном Абишевичем Назарбаевым, политику мира и согласия. С его именем мы связываем стабилизацию и модернизацию экономики страны.

От всей души поздравляю вас с Днем Первого Президента Республики Казахстан! Желаю вам и вашим близким крепкого здоровья и счастья, семейного благополучия и успехов во всех делах и начинаниях!

**С уважением,
Ерлан Нұрлыбекови
ШУЛАНОВ,
Председатель Правления -
Ректор НАО «СКУ
им. М. Козыбаева»**

Kozybayev University халықаралық жоғары оқуорнына айналып келеді

«Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Басқарма төрағасы - Ректоры Ерлан Нұрлубекұлы Шуланов АҚШ-қа арнайы іс-сапармен барып, Аризона университетімен жан-жақты танысты.

Біз 2020 жылы өткізілген «Nur Otan» партиясының праймеризіне қатысып, Петропавл қаласына еліміздің түкпір-түкпірінен талантты жастарды оқуга және жұмысқа көбірек тарту үшін Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетіне халықаралық мәртебе беру туралы ұсынысымызды ортаға салған едік.

Алғашқы кезде жергілікті билік орындары мен білім-ғылым саласына жауапты мемлекеттік үекілдепті ұымдар бұл идеямызға немікүрайді қараға тырысқанымен, Назарбаев Университетінің тәжірибесі негізінде Петропавл қаласында озық деңгейлі жоғары оқу орнын ашу туралы біздің бастамамыз «Nur Otan» партиясының сайлауалды бағдарламасына енгізілген соң, нақты істер қолға алына бастады.

АҚШ-тагы Аризона университетінің өкілдері бірнеше рет Петропавл қаласына келіп қайтты.

«Nur Otan» партиясының сайлауалды бағдарламасын іске асыру аясында М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің базасында қазіргі таңда Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар жоғары мектебі (Назарбаев Университетінің басқаруымен) және Технология және жаратылыштану ғылымдары жоғары мектебі (АҚШ Аризона университетінің басқаруымен) құрылды.

2021 жылғы қараша айының бас кезінде «Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Басқарма төрағасы - Ректоры Ерлан Нұрлубекұлы Шуланов ҚР Білім және ғылым министрлігінің арнайы жұмыс тобының құрамында АҚШ-қа іссапармен барып, Аризона университетінің Президенті Dr. Robert Robbins мырзамен кездесті.

Ерлан Шуланов Аризона университетінің басшылығына Қозыбаев университетінде заманауи үлгідегі ғылыми-зерттеу ғимараты мен екі жатақхана құрылышы қызу жүргізіліп жатқанын жеткізіп, американандық әріптестерді біздің жоғары оқу орны-мыздың барлық оқу кор-пустары мен жатақханаларын күр-делі жөндеуден өткізу жоспар-ланып отырганымен хабардар етті.

Алдағы уақытта Қозыбаев университеті үшін Петропавл қаласында тагы бір ғимарат салынуы мүмкін.

Осылайша, талантты жастарымызға Қазак-Американ қосдипломдық жоғары білім

беру беру үшін дайындық мектептерін құру мүмкіндігіне жол ашылып отыр.

Аризона университетінің (АҚШ) өкілдері біздің Қозыбаев университетінің факультеттерімен, профессорлық-окытушылық құрамымен, ғылыми орталықтарымен жан-

100 қатарына кіреді.

Аризона университетінің кампусы Тусон қаласында орналасқан және тікелей өзіне тиесілі екі жүзден астам ғимараттары, жеке ауруханасы, полициясы, улкен стадионы бар. Яғни барлық қажетті инфрақұрылым мен толық қамтамасыз етілген.

Аризона университетінде 46 мыңдан астам студент білім алады, 11 000 адам жұмыс істейді.

Алдағы уақытта тиісінше екіжақты Келісімге қол қойылып, Манаш Қозыбаев Солтүстік Қазақстан университеті АҚШ-тың Тусон қаласында Аризона университетінің сенімгерлік басқаруына беріледі.

Қазіргі мәліметтер бойынша Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті АҚШ-тың Аризона университетінің қарамағына бірден толық өткізілмейді, келісім белгілі бір мерзімге жасалады.

Келісімге қол қойылғаннан кейін Қозыбаев университетінің профессор-окытушыларды жұмысқа қабылдауға арналған конкурстарды американдық тараппен бірлесіп өткізу жоспарланып отыр.

Сондай-ақ Қозыбаев университетінің студенттеріне ағылшын тілін тереңірек үйрету үшін американандық студенттерді Петропавлда тағылымдамадан өтүге шақыру, ал біздің талантты жастарымызды АҚШ-қа оқуға жиберу мәселелері де қарастырылған.

Алдағы жылдың қыркүйек айынан бастап Қозыбаев университетінде студенттерімізді академиялық ағылшын тілінде сөйлемеп, жаза білуге үйрететін дайындық мектептері жұмыс істей бастайды.

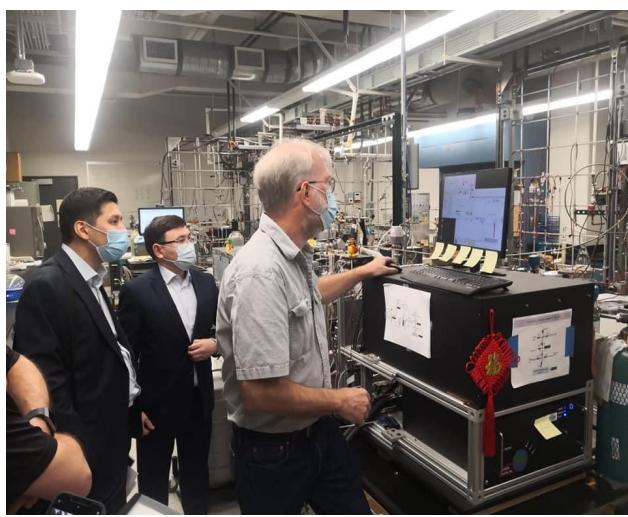
Бүгінде АҚШ-тагы Аризона университетінде небары 10 қазақ студенті ғана білім альп жүр екен.

Болашақта осы әлемдік жоғары оқу орнында Петропавл қаласындағы Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің үздік студенттері де білім алатын болады!

Осылайша, Қозыбаев университетінің материалдық-техникалық мүмкіндіктерін қүшету, профессор-окытушылар құрамының еңбек жалақысын қебейту, қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі білім беру бағдарламаларының сапасын арттыру мақсат етілген.

Ен бастысы - Қозыбаев университетінде жаңа жұмыс орындарын ашып, еліміздің түкпір-түкпірінен мықты мамандарды қызметке тарту арқылы Петропавл қаласын жастар үшін ерекше тартымды білім-ғылым орталығына айналдыру көзделеп отыр.

Мырзантай ЖАҚЫП,
газеттің бас редакторы

АҚШ-та ағылшын тілінде Kozybayev University туралы мақала жарияланды

Аризона университеті жақында Қазақстандағы мемлекеттік жоғары білімді ілгерілету бойынша серіктестік зерттеу үшін Қазақстан Республикасының екі делегациясын қабылдады.

2021 жылды 28 қазандағы алғашқы сапарға Қазақстанның Елшісі Ержан Ашықбаев пен Қазақстанның Сан-Франциско дағы консулдығының Бас консулы Азамат Әбдірайымов кірді.

Делегация штат шенеуніктірімен, соның ішінде губернатор Дағ Дусімен кездесті және күн бойы Аризона университетіндегі кампушен арапал, университет басшылығымен және оқытушылармен серіктестік мүмкіндіктерін талқылады.

«Аризона университеті мен Қазақстан Республикасы арасындағы бұл серіктестік жоғары білім берудегі бірегей және сенімді үлгін құру мүмкіндігі болып табылады және мен бұл ынтымақтастық үшін өте қуаныштымын», - деді Аризона университетінің президенті Роберт Роббинс.

«Мен қазақстандық жастар мен әлемнің түкпір-түкпірінен келген студенттерге өз армандарын орындау үшін дағдылар, энергия, шығармашылық және инновациялар беретін халықаралық маңызды университетті көрсететін толық жүзеге асқан жобаны асыға күтемін».

Қазақстан - дүниенің жүзіндегі ең улкен құрлыққа шыға алмайтын мемлекет және жалпы жер көлемі бойынша 9-шы орында. 18,8 миллион халқы бар ел 1991 жылы Қеңес Одағынан тәуелсіздігін жариялады.

Елшінің Аризонаға сапары қараша айының басында Білім және ғылым вице-министрі Қуаныш Ергалиев, Қазақстанның Солтүстік Қазақстан облысы әкімінің орынбасары Ғани Нұғыметов, Солтүстік Қазақстан университетінің ректоры Ерлан Шуланов және басқа да мемлекеттік және жоғары оқу орындарынан негізгі өкілдердің Аризона университетіне сапарымен жалғасты.

Делегация Аризона университеттің арапал, кампус және колledge басшылығымен кездесіп, Аризона университеті мен елдің Ресеймен солтүстік шекара-расына жақын орналасқан мемлекеттік университет - Солтүстік Қазақстан университеті (СҚУ) арасындағы ынтымақтастықты талқылады.

Қазақстан Республикасы мен Аризона университетінің реңми өкілдері жоғары білім саласындағы бірлескен бастамаларды талқылады.

Аризона университеті мен Солтүстік Қазақстан университеті арасындағы ынтымақтастықтың нығайтуға және дамытуға бағытталған кепіс-сөздерге үкімет пен білім беру саласының өкілдері қатысты.

Сапар барысында делегация университеттің, соның ішінде - Ауыл шаруашылығы және әмір туралы ғылымдар колledge, Білім колledge, Инженерлік колledge, Құрметті колledge, Гуманитарлық колledge, Зәң колledge, Медицина колledge, Медицина колledge Фармация, Мел және Энид Цукерман Қоғамдық денсаулық сақтау колledge, Ғылым колledge және Әлеуметтік және мінез-құлық ғылымдары колledgeнің 40-тан астам профессорлық-окытушылар құрамымен және қызметкерлерімен кездесті.

Олар сондай-ақ Аризонаға ағаш сакиналарын зерттеу зертханасына, Бартлетт академиялық жетістік орталығына, Студенттік табыс ауданы мен CATalyst студиясына, Ричард Ф.Карис айна зертханасына, денсаулық ғылымдарының инновациялық ғимаратына және Аризона симуляциялық технологиялар мен білім беру орталығына (ASTEC) барды.

Әңгімелесулер Солтүстік Қазақстан университетінен Қазақстанның мемлекеттік университеттерінің академиялық жетістіктер үлгісіне айналуға көмектесу үшін әлеуетті ынтымақтастықтың нығайтуға арналды.

1937 жылы құрылған Солтүстік Қазақстан университеті - еліміздегі ең көне оқу орындарының бірі.

Ресеймен солтүстік шекара-

куаныштымыз», - деді Аризонаның жаһандық мәселелер жөніндегі вице-президенті және жаһандық білім деканы Брент Уайт.

«Қазақстанда жүргізіліп жатқан оқу бағдарламаларын, педагогиканы және ғылыми зерттеулерді дамытуды қолдана университеттіміздің тарихи күштерін пайдаланады және екі институтты да тартатын мүмкіндіктер жасайды», - деді Уайт.

2021 жылдың шілдесінде Қазақстанға сапары кезінде Аризона университетінің басшылығы стратегиялық серіктестік мәселелерін талқылау үшін Мемлекет басшысымен (link is external) кездесті.

Осы келіссөздер барысында Президент Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстан студенттерге экономикалық төлем қабілеттілігіне қарамастан жоғары сапалы мемлекеттік білім беру үшін өзінің мемлекеттік университеттерін одан әрі дамытуға бейілді екенін атап етті.

Одан әрі ол СҚУ мен Аризона университеті арасындағы серіктестік Қазақстанның мемлекеттік білім берудің озық үлгісін құру үшін аса маңызды екенін атап етті.

Аризона университеті, ҚР Білім министрлігі және СҚУ арасында серіктестік контурларды туралы диалог жалғасуда.

«Бұл сапарлар, - деді Аризона университетінің провосты Лисль Фолкс, - Аризона университеті басшылығының Қазақстанға сапарларымен қатар, Қазақстан Республикасы мен Аризона университетінің болашақ ұрпақ студенттері мен педагогтарына дайындықты қүштейту жөніндегі ортақ міндеттемесін білдіреді. жаһандық сын-қатерлерге төтеп беру».

«Мен бұл серіктестікің дамыуын асыға күтемін, өйткені ол екі мекемеге де, екі елге де пайдалы болады, өйткені ол дамып, екі мекемеде студенттер мен оқытушылардың болашақ ұрпақтарын өсіреді», - деді Фолкс.

10 қараша, 2021 жыл
Келли Адамс Келлер,
Аризона Жаһан

Ақпаратты дайындаған:
Мырзантай ЖАҚЫП,
газеттің бас редакторы

В течение двух дней в СКО находилась делегация Университета Аризоны. Американские коллеги встретились с руководством нашего вуза по вопросам дальнейшего стратегического партнёрства. Основной упор сделан на обсуждение образовательных программ (двух университетов), которые имеют наибольше точек соприкосновения, для реализации двухдипломных проектов.

Расында да, Қозыбаев университетінің ұйымдастыруышылқ құрылымына толықтырулар мен өзгерістер енгізілпі, екі жоғары мектеп құрылды.

Қозыбаев университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар жоғары мектебінің құрамына Тіл және әдебиет институты, Педагогикалық факультет, Тарих, экономика және құқық факультеті кафедраларымен бірге енгізілді.

Қозыбаев университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар жоғары мектебін Назарбаев Университеті басқаратын болды.

Ал Қозыбаев университетінің Технология және жаратылыстану ғылымдары жоғары мектебінің құрамына Агротехникалық факультет, Медициналық факультет, Инженерия және сандық технологиялар факультеті, Математика және жаратылыстану ғылымдары факультеті кафедраларымен бірге енгізілді.

Ал Қозыбаев университетінің Технология және жаратылыстану ғылымдары жоғары мектебін АҚШ-тағы Аризона университеті басқаратын болды.

Қозыбаев университетінің ұйымдастыруышылқ құрылымына енгізілген толық-

Стратегическое партнёрство с Университетом Аризоны: прорабатывается возможность получения двойного диплома

Напомним, ранее было подписано трёхстороннее соглашение о сотрудничестве между Министерством образования и науки РК и двумя высшими учебными заведениями.

Для более глубокого ознакомления с деятельностью Kozybayev University, его инфраструктурой и ППС, гости: проректоры, деканы, директора научных школ и департаментов, профессора из США посетили факультеты нашего вуза. Вначале подробно ознакомились с работой подготовительного отделения Foundation.

«Ранее коллеги посетили предприятия ТОО «Қызылжар сұт», агрохимическую лабораторию «AgroLab», молочный завод КТ «Зенченко и Ко», где студенты оттачивают практические навыки. Пообщались с представителями индустрии, узнали, какие у них есть запросы: к молодым спе-

циалистам, к оснащённости кадров, необходимым научным исследованиям. Сейчас важно понять, как будут синхронизированы образовательные программы наши с Университетом Аризоны», - отметил Председатель Правления - Ректор Ерлан Шуланов.

Также партнёры ознакомились с лабораторной базой, проектами наших учёных, рассмотрели пути привлечения инвестиций и модернизации вуза. Кроме того, проведены встречи с директорами школ области для обсуждения вопросов поступления выпускников на двухдипломные ОП и программы подготовки Foundation.

Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра

Kozybayev University-нің құрамында екі жоғары мектеп құрылды

2021 жылдың 27 қыркүйегінде ҚР Премьер-Министрі Асқар Мамин «Nur Otan» партиясының сайлауды бағдарламасының жол картасын іске асыру жөніндегі штаб отырысын өткізді.

Осы отырыста еліміздің Білім және ғылым министрі Асхат Аймагамбетов «Nur Otan» партиясының сайлауды бағдарламасын іске асыру аясында М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің базасында қазіргі таңда Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар жоғары мектебі (Назарбаев Университетінің басқаруымен) және Технология және жаратылыстану ғылымдары жоғары мектебі (АҚШ Аризона университетінің басқаруымен) құрылғанын хабарлады.

тырулар мен өзгерістер «М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы (KEAK) Директорлар кеңесінің 2021 жылдың 01 қазанындағы № 10 хаттамасымен бекітілді.

Қазіргі кезде Назарбаев Университетінің жоғары білім беру мектебі Қозыбаев университетінің декандары, кафедра менгерушілері, академиялық білімшелерінің қызыметкерлері үшін семинар-тренингтер өткізіп жатыр.

Сондай-ақ жақында Қозыбаев универси-

тетіне АҚШ-тағы Аризона университетінің бір топ өкілдері арнайы келеді деп жоспарланған.

Осылайша, «М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» KEAK Басқарма төрағасы - Ректоры Ерлан Нұрлыбекулы Шуланов бастаған жас және жігерлі басшылықтың жетекшілігімен жоғары оку орнымызда жақсы жаңалықтар мен он өзгерістер болып жатыр.

Мырзантай ЖАҚЫП,
газеттің бас редакторы

присутствовать в крупнейшем вузе северного региона Казахстана. Надеется, что сможет расширить компетенции студентов и коллег, применяя принципы европейского образования, обменяться опытом и знаниями.

Саулюс Нефас прошёл путь от преподавателя истории средней школы до члена Парламента Литвы. Он также являлся экспертом-консультантом Учебного и консультационного центра Ассоциации местных органов власти в Литве.

Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра

На шаг ближе к европейскому образованию

В течение месяца занятия у студентов кафедры «Экономика и учёт» будут вести профессор литовского университета им. Миколаса Ромериса (г. Вильнюс) Саулюс Нефас. Он читает курс на английском языке «Менеджмент качества в органах власти» у полиязычных групп.

Зарубежный специалист прибыл в Kozybayev University по программе МОН РК уже в четвёртый раз. Впервые он посетил наш вуз в 2018 году, читал лекции, даже занимал должность директора Департамента науки, затем, в период пандемии проводил онлайн уроки.

На этот раз, помимо занятий со сту-

дентами, в рамках работы ИППК, профессор Нефас проводит курсы для ППС по менеджменту в образовании. Также запланировано его участие в семинарах, запись видеолекций и публикация статей в международных научных журналах совместно с нашими учёными. Как отметил сам иностранный специалист, он рад вновь

Академик Манаш Қозыбаевтың ескерткішіне гүл шоқтары қойылды

2021 жылғы 12 қарашада Kozybayev University-де «Қозыбаев оқулары - 2021: Білім мен ғылымды дамытудағы жаңа бағыттар мен заманауи көзқарастар» атты конференция өткіzlді.

Конференция аясында жоғары оку орнымыздың №1 және №2 оку ғимараттарының арасындағы аландағы академик Манаш Қозыбаевтың ескерткішіне гүл шоқтары қойылды.

Академик Манаш Қозыбаевтың ескерткішіне гүл шоқтарын қою рәсіміне «Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Басқарма төрағасы - Ректоры Ерлан Нұрлыбекұлы Шуланов қатысты.

В Kozybayev University в рамках чествования 90-летнего юбилея Манаша Козыбаева состоялась международная научно-практическая конференция «Козыбаевские чтения - 2021: Новые подходы и современные взгляды на развитие образования и науки».

Манаш Қабашевич был хранителем исторической научной мысли Республики. Его глубокий и пытливый ум известен всем, кто профессионально занимался наукой. Исследования академика Козыбаева, его гражданская позиция сыграли заметную роль в становлении новой государственности, и его можно с полным правом отнести к когорте выдающихся учёных страны.

С 2003 года Северо-Казахстанский университет с гордостью носит имя прославленного академика, а проведение Козыбаевских чтений стало добром традицией вуза.

В этом году в мероприятии, в том числе онлайн, участвовали учёные из Казахстана, Франции, Литвы, стран СНГ. Поступило свыше 370 докладов. Все началось с возложения цветов к бюсту Манаша Козыбаева. Отдать дань уважения собрались его соратники, коллеги, ученики, ППС университета.

На пленарном заседании с привет-

ственной речью от имени акима СКО обратился его заместитель Гани Ныгыметов. Председатель Правления - Ректор Ерлан Шуланов отметил: «Жизненный путь М.Козыбаева - пример долголетнего, добросовестного служения казахстанской науке. Им была подготовлена целая плеяда талантливых учёных: около 90 кандидатов и докторов наук. Создана целая научная школа. Хотелось бы особо отметить эту его роль, так как подготовка нового поколения исследователей - это наша общая задача, чтобы наша наука развивалась». О значимости фигуры Манаша Козыбаева в мировой исторической науке рассказал депутат Сената Парламента РК Мухтар Кул-Мухаммед.

Выступили на конференции государственные и общественные деятели, ректоры крупнейших вузов РК, руководители научных и культурных центров, научно-исследовательских институтов.

В ходе мероприятия состоялась презентация книг, изданных в рамках чест-

вования 90-летия академика М. Козыбаева: «Историк в меняющемся мире. Тарихшы және оның заманы», сборник документов и материалов, а также сборник научных трудов и воспоминаний «Академик Манаш Қозыбаев және Тәуелсіздік белестері».

Видные учёные представили доклады: «Независимость и национальный исторический код», «Актуальные проблемы отечественной истории в трудах Манаша Козыбаева», «Феномен личности академика Манаша Козыбаева», «Иновации в науке: сравнительный анализ Казахстана и Литвы», «Академик Манаш Кабашевич Козыбаев - первый идеолог Независимого Казахстана» и другие.

Также была организована выставка Архива Президента РК, посвященная жизни и деятельности М.Козыбаева.

**Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра**

www.nkzu.kz

Академик Манаш Қозыбаевтың мерейтойына арналған кітаптардың тұсауқесер рәсімі өткіzlді

«Қозыбаев оқулары - 2021» атты конференция аясында академик М. Қозыбаевтың туғанына 90 жыл толуына арнайы шығарылған кітаптардың тұсауқесер рәсімі өткіzlді.

Мерейтой қарсаңында Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің қолдауымен мынадай еңбектер жарық көрді:

- «Тарихшы және оның заманы». Құжаттар және материалы жинағы. Құрастырган: Қайрат Шекерімұлы Әлімгазинов, Қазақстан Республикасы Президентінің архиві директо-

рының орынбасары, т.ғ.д., профессор;

- «Академик Манаш Қозыбаев және Тәуелсіздік белестері». Ғылыми мақалалар және естеліктер жинағы. Құрастырган: Зираубі Маймақызы Төленова, Қазақстан Республикасы Орталық мемлекеттік архівінің қызметкери, т.ғ.к., доцент.

Академик Манаш Қозыбаевтың туғанына 90 жыл толуына арнайы шығарылған кітаптардың тұсауқесер рәсіміне «Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қо-амының Басқарма төрағасы - Ректоры Ерлан Нұрлыбекұлы Шуланов қатысты.

2021 жылдың 8 қазан күні М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті, Солтүстік Қазақстан мемлекеттік архивінің атсалысумен үйімдастырылған «Солтүстік Қазақстан және Алаш» атты халықаралық конференцияға Нұр-Сұлтан және Алматы қалаларынан Солтүстік өңірге Қазақстан Республикасы Елтанбасының авторы, профессор Жандарбек Мәлібекұлы, мемлекет және қоғам қайраткері, тарих ғылымдарының докторы, профессор Әмірзак Өзғанбай, «Қашармандар» Республикалық қоғамдық қорының президенті, Қазақстан Республикасының еңбек сінірген қайраткері Сабыр Қасымов, ҚР ҰҒА академигі Дихан Қамзабек, Ш. Үәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының директоры Зиябек Қабылдинов, Мемлекет тарихы институтының директоры Еркін Әбіл, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия үлттық университеттінің профессоры Серік Негімов, «Алаш» ғылыми-зерттеу институтының директоры Сұлтан-Хан Аққұлы, жерлестеріміз: генерал-лейтенант Абай Тасболатов, ҚР ҰҒА Құрметті академигі, тарих ғылымдарының докторы, профессор Буркітбай Аяған сияқты бір топ белгілі ғалымдар легі келді.

Қозыбаев университеттіне мұндай құрамда ғалымдардың келіу бәріміз үшін өте маңызды. Саяси құғын-сүргін құрбандағы толық ақтау бойынша республика көлемінде көп жұмыстар атқарылып жатқаны бәрімізге мәлім. М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеттінің осы іс-шараса тікелей атсалысып, Алаш тақырыбында арнағы конференция өткізуге мұрындық болғанын ерекше атап өтү керек.

Петропавл қаласында 8-9 қазан күндері болған ғалымдар бірнеше маңызды іс-шараса қатысты. Атап айтсақ, қазанның 8 күні Солтүстік Қазақстан облыстық тарихи өлкетану музейінде «Асыл мұра» ғылыми орталығында еңбек етіп, өлкениң тарихын зерттеуге мол улес қосқан өлкетанушылар: Г. Қыдыралин, К. Мұқанов, С. Жұмабаевқа арналған мемориалдық тақтаниң ашылуына қатыссыз.

«Асыл мұра» зерттеу орталығы 20 жылдан астам уақыт бойы өлкеде тарихи-мәдени зерттеу жұмыстарын жүргізіп, фольклорлық материалдарды жинақтап, Қожаберген жырау,

СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ АЛАШ

Сері Сери, Үкілі Ыбырай т.б. көптеген тұлғалар есімінің қайтада жаңғыруына арқау болған.

Конференцияға шақырылған ғалымдар тақтаниң салтанатты ашылу тусаукесеріне қатысып, жылы лебіздерін білдірді.

2021 жылдың 8 қазан күні М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті, Солтүстік Қазақстан мемлекеттік архивінің атсалысумен үйімдастырылған «Солтүстік Қазақстан және Алаш» атты халықаралық конференция барысында өңірге келген ғалымдар Петропавл қаласында бірқатар білім беру нысандарында болып, арнағы дәріс оқыды.

М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетіне Қазақстан Республикасы Елтанбасының авторы, профессор Жандарбек Мәлібекұлы, мемлекет тарихы институтының директоры, тарих ғылымдарының докторы Еркін Әбіл, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия үлттық университеттінің профессоры Серік Негімов келді.

Жақындаған Солтүстік Қазақстан облыстық ономастикалық комиссиясының шешімімен Алаш қайраткерлерінің есімдері берілген № 2 орта мектепке (Смағұл Сәдуқасовтың есімі бе-

рілді) ҚР ҰҒА академигі Дихан Қамзабек, Ш. Үәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының директоры Зиябек Қабылдинов; Әлихан Бекейхан есімі берілген № 25 орта мектепке «Алаш» ғылыми-зерттеу институтының директоры Сұлтан-Хан Аққұлы ба-рып, ужымға және білім алушыларға Алаш қайраткерлерінің өмірі мен қызметі жайында арнағы дәріс оқыды.

Конференция барысында арнағы жоспарланған мұндай шараның мақсаты - өңірге келіп жатқан белгілі ғалымдардың үзақ жылдар бойы зерттеу жұмыстарының нәтижесінде белгілі болған, ғылыми айналымға енгізілген құнды ақпаратты жүртшылықта жеткізу.

М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеттінде болған Қазақстан Республикасы Мемлекеттік Елтанбасының авторы Жандарбек Мәлібекұлына ғылыми Кенестің шешімімен, университет Басқарма Төрағасы - Ректоры Ерлан Шулановтың тікелей қолауымен «Құрметті профессор» атагы берілді.

Тағы бір ерекше атап өтетін жағдай, Еліміздің Елтанбасының авторы Жандарбек Мәлі-

бекұлының қолынан өзінің қолтаңбасы бар герб төсбелгісін алу мен үшін өте маңызды сәт болды.

Университет студенттеріне танымдық дәріс оқыған ғалымдарға ризашылығымызды білдіріміз!

2021 жылғы қазаның 9-ы күні М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеттінің үйімдастырылған, Солтүстік Қазақстан әкімдігінің қолдауымен, Солтүстік Қазақстан мемлекеттік архивінің атсалысумен, жергілікті Барлыбаевтар әuletтінің демеушілігімен Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына, Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Саяси құғын-сүргін құрбандарын толық ақтау жөніндегі мемлекеттік комиссия туралы» Жарлығы аясында Қызылжар жерінде «Солтүстік Қазақстан және Алаш қозғалысы» атты Халықаралық ғылыми-теориялық конференция өтті.

Іс-шара 1918 жылды Қамбыл ауданында (сол кезде Аққұсақ) Алаш қайраткерлерінің қатысуымен болған маңызды жиынға арналғандықтан, сол ауданың орталығы Пресновқадағы мәдениет үйінде өтті.

Кезінде кеңестік тоталитарлық әкімшіл-әміршіл жүйесінің құрбандары болған боздақтарды толық ақтау - бүгінгі ұрпақтарының парызы. Осындау

жазықсыз жапа шеккендердің қатарында Алаш қайраткерлерінің қасіретті тағдыры - бүкіл қазақ халқы үшін үлкен қасірет.

Қызылжар өнірі - тарихи кезендерде талай оқиғаны басынан өткізген, бірегей тұлғалардың тағдырына әсер еткен, шешуші қадамдар жасалған Ұлы Даланың құтты мекені.

Конференция барысында ел мен жер тұтастығы мәселе, Тәуелсіздікке жету жолында қурестік айшықты беттері, дана тұлғалардың өсietі мен қайраткерлік ерлігі жайында ғылыми ой-толғамдар, құнды пікірлер ортага салынды.

Іс-шараны 1918 жылы Жамбыл ауданында өнірге есімі белгілі демеуші Әлти бидің қонысында Міржақып Дулатұлы бастаған Алашордашылардың қатысуымен тарихи жын болған жерде өткізудің өзіндік маңызы бар. Жынға Алашорданың Орталық комитетінің мүшесі Міржақып Дулатұлы, Омбыдағы облыстық Алашорда комитетінен келген Ережеп Итбаев, Айдархан Тұрлышбаев, Пе-

тропавл уездік Алашорда Комитетінің мүшелері Салмақбай Күсемісов, Жұмағали Тілеулин, Кекшетау уездік комитетінің өкілі Ерқосай Мұқышев, барлығы

кеттік Елтаңбасының авторы Жандарбек Мәлібекұлы, Өмірзак Озғанбай, Мәмбет Қойгелдиев, Сабыр Қасымов, Зарқын Тайшыбай, Абай Тасболоватов, Бұркітбай Аяған, Серік Негімов, Дихан Қамзабек, Зиябек Қабылдинов, Еркін Әбіл, Сұлтан-Хан Аққұлы сияқты қоғам және мемлекет қайраткерлері, отандық белгілі ғалымдар Виктор Козодой, Орзан Сөйлемез, Жұмағұл Байдилдеев, Татьяна Тугай, Сауле Таикешева сияқты Ресей, Турция, Қыргызстан ғалымдары бейне баяндамаларымен қашақтықтан қатысты.

Конференция барысында М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті ұжымының атынан Басқарма тәрағасы - Ректор Е. Шулановтың құттықтауы болды.

Конференция жұмысы барысында ғалымдар маңызды ғылыми жаңалықтарымен бөлісіп, тұжырымды ойлар айттылды.

Сонында төмендегідей қарап қабылданды:

1. Конференцияны үйімдасырып, сапалы деңгейде өткізілуіне ықпал еткен, азаматтарға және мекемелерге ризашылық танытып, алғыс білдіру;

2. Конференцияя келіп түсікен макалалар негізінде «Солтүстік Қазақстан және Алаш» атты Халықаралық конференцияның материалдары жинағын басып шығару;

3. 1918 жылғы тарихи оқиға болған жерге орнатылған мемориалдық ескерткіш пен Барлыбаевтар әулеті кесенесін облыстық және республикалық киелі жерлер картасына енгізу мақсатында Солтүстік Қазақстан облыстық әкімдігіне, «Қасиетті Қазақстан» ғылыми-зерттеу орталығына арнайы ұсыныспен шығу;

4. Барлыбаевтар әулеті және 1918 жылы Алашордашылардың қатысуымен болған тарихи оқиғаны білім алушыларға және көпшілік қауымға насиҳаттау үшін мектеп окулықтарына енгізу мақсатында КР БФМ «Оқулық» Республикалық ғылыми-практикалық орталығынына, Ыбырай Алтынсарин атындағы үлттық білім академиясына арнайы ұсыныспен шығу;

5. Алаш мәселе sine қатысты тарихи оқиғаның Отан тарихындағы маңыздылығын және терең зерттеуді қажет ететінін ескере келіп, осындағы ғылыми-теориялық конференцияны Қазақстанның барлық өнірлерінде өткізу;

жүзден астам алашордашылар қатысқан екен.

Алаш қозғалысы - Отан тарихының айшықты беттерінің бірі. Елін Тәуелсіздікке жетелеген, халқына аяnbай қызмет еткен Алаш аристарының идеясы, қайраткерлігі мен жасампаздығы бәрімізге, әсіресе болашақ үрпаққа үлгі. Тәуелсіздігімізді баянды ету, осы жолдагы Алаш қайраткерлері сияқты Ұлы тұлғаларымыздың қызметін қаірігі және болашақ үрпаққа насиҳаттау бәріміздің парызымыз.

Конференцияның жұмысы келесі бағыттада өтті:

- Алаш қозғалысы мен Алаш-Орданың Отан тарихындағы маңызы және рухани мұрасы;
- Алаш зиялышарының өмірі мен қызметі;
- Солтүстік Қазақстан өнірі Алаш қайраткерлерінің тағдырында;
- Алаш қозғалысының Тәуелсіздік және Үлттық бірегейлік идеяларын қалыптастырудығы рөлі.

Конференция жұмысына Қазақстан Республикасы Мемле-

тетілген мәселеленің маңыздылығын ескере келіп, Алаш қозғалысы, Алаш Орда үкіметі, Алаш қайраткерлерінің өмірі мен қызметі тақырыбындағы ғалымдардың конференциядағы бас қосуын жыл сайын дәстүрге айналдыру;

7. «Саяси құын-сұргін құрбандарын толық ақтау мемлекеттік комиссиясы туралы» Мемлекет басшысының Жарлығы аясында жұмыс істеп жатқан өнірлік жұмыс топтары 1918 жылы шілде айында Жамбыл ауданында болған жиын және басқа да оқиғаларға қатысып, жазықсыз жазаланғандар, жапа шеккендер бойынша Ресей Фдерациясы, Қазақстан және алыс-жақын мемлекеттердің архивтерінен, сол оқиғаның күнегері болған азаттардан деректер (ауызша, жазбаша) жинақтап, ғылыми айналымға енгізу;

8. Солтүстік Қазақстан өнірінде әлі күнге дейін көптеген мәселелердің тілті тарихи көзөндөрдің жан-жақты, толық зерттелмеуіне орай, ғылыми әлеуеттің жетіспеушілігін ескере келе, өнірдің тарихын, мәдениеттің зерттейтін арнайы ғылыми-зерттеу институтын ашуға немесе Ш. Үэлиханов атындағы Тарих және этнология институтының, Мемлекет тарихы институтының филиалдарын ашуға ұсыныс беру.

2021 жылдың 9 қазанында М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің үйімдастыруымен өткен «Солтүстік Қазақстан және Алаш» атты Халықаралық ғылыми-теориялық конференциядан кейін қонақтар Абылай хан резиденциясына барды. Резиденциядағы XVIII ғасырда Қазақ елінің тәуелсіздігін сақтап қалу жолында өзіндік із қалдырған Абылай ханның өмірі мен қызметі, сол кездегі тарихи оқиғалар көрінісі қонақтар тарағынан қызығушылық танытып, өз ой-пікірлерін ортага салды. Еліміздің Елтаңбасының авторы Жандарбек Мәлібекұлы Абылай ханың релін, тұлғалық қайраткерлігін ерекша атап өтті. Алаштапушы ғалым Сұлтан-Хан Аққұлы резиденция емес, Абылай хан ордасы болса дүрсісірақ болар деген пікір айтты.

(Соны 8-бетте).

Солтүстік Қазақстан және Алаш

(Соңы. Басы 6-бетте).

Гимараттың әр экспонатын тамашалаган еліміздің белгілі ғалымдарының музей экспозициясы керемет әсер қалтыргандай деген жақын ойда қалдық. Соңында музейдің естелік кітап-бына ғалымдар өз қолтаңбаларын қалтырды. Жандарбек Мәлібекулы арнасын батасын беріп, ескерткіш ретіндегі Елтаңба төсбелгісін табыс етті.

2021 жылдың 9 қазан күні М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті, Солтүстік Қазақстан мемлекеттік архивінің атасалысуымен, жергілікті Барлыбаевтар әулетінің демеушілігімен үйімдас-тырган «Солтүстік Қазақстан және Алаш» атты халықаралық конференцияға Нұр-Сұлтан, Алматы қалаларынан Солтүстік өңірге Қазақстан Республикасы Елтаңбасының авторы, профессор Жандарбек Мәлібекулы, мемлекет және қоғам қайраткері, тарих ғылымдарының докторы, профессор Емірзак Озғанбай, «Қаһармандар» Республикалық қоғамдық қорының президенті, Қазақстан Республикасының еңбек сінірген қайраткері Сабыр Қасымов, ҚР ҰҒА академигі Дихан Қамзабек, Ш. Ұәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының директоры Зиябек Қабылдинов, Мемлекет тарихы институтының директоры Еркін Әбіл, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия үлттық университетінің профессоры Серік Негімов, «Алаш» ғылыми-зерттеу институтының директоры Сұлтан-Хан Аққұлы, жерлестеріміз: генерал-лейтенант Абай Тастолатов, Үлттық ғылым академиясының Құрметті академигі,

тарих ғылымдарының докторы, профессор Бұркітбай Аяған сияқты бір топ белгілі ғалымдар леңі келді.

Конференция барысында Барлыбаевтар әулетіне арналған кесене ашу (Барлыбай Шәукерұлы, Қекен Барлыбайұлы, Тәбей Барлыбайұлы, Тәшмұхамед Тәбейұлы, Әлти Қекенұлы) сияқты XVIII-XX ғасырлар аралығында өмір сүріп, болыс, би, заң қызметкери бола отырып, олар сол кездегі қазақ қоғамының әлеуметтік-экономикалық өміріне етене араласқан, қолдау көрсеткен ел аза-маттары болған. Меселен, ұрпақтарының «Қекен сері» атанған, Сегіз сері, Нияз сері, Біржан сал сияқты атақты сал-серілердің қатарында болған. Әлтиулы Сәдуақас - Аққұсақ (қазіргі Жамбыл ауданы) бірі-ші болысы болған. 1928 жылы Қенес әкіметі мал-мұлқін кәмпескелеп, жер аударып, құғынға ұшыратқан.

Конференцияның еткізуге арқау болған осы Әлти бидің қонысындағы тарихи оқиға. 1918 жылы Жамбыл ауданында өңірге есімі белгілі демеуші Әлти бидің қонысында Міржақып Дулатұлы бастаған Алашордашылдардың Орталық комитетінің мүшесі Міржақып Дулатұлы, Омбыдағы облыстың Алашорда комитетінен келген Ережел Итбаев, Айдархан Тұрлыбаев, Пе-тропавл уездік Алашорда Комитетінің мүшеселері Салмақбай Қусемісов, Жұмагали Тілеулін, Қөшетау уездік коми-тетінің әкілі Ерқосай Мұқышев, барлығы жүзден астам алашордашылар мен мындаған халық қатысқан екен. 1917 жылдың желтоқсан айында құрылған Орынборда еткен Бүкіл-қазақ съезінде құрылған Алаш Орда үкі-

метінің әлеуметтік-экономикалық жағдайын көтеру, Алаш әскерін құру т.б. көптеген өзекті мәселелер көтерілген бұл жиынның маңызы өте зор. Бұл мәселе әлі толық зерттелмеген, ғылыми негізделмеген.

Осыған орай, М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті «Тарих» мамандығының магистранттары мен студенттеріне дипломдық және магистрлік тақырыптарды осы бағытта беру қолға алынды. Конференцияға тарихи оқиға бойынша фольклорлық дерек жинау мақсатында тарих мамандығының магистранттары арналы барып қайтты.

Солтүстіктен бастау алған бұл бастама еліміздің өзге өңірінде жалғасын табатынына се-німдіміз.

Сонымен қатар, конференция барысында ата-бабаларының демеушілік, қамқоршылық ісін жалғастырып келе жатқан үрпағы Нагашыбай Сапарұлы Барлыбаевтың атынан Жамбыл ауданынан шыққан үлгерімі жақсы студентке қамқоршылық демеу көрсету мақсатында М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің «Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы» мамандығының 3 курс студенті Даурія Жұмабекқызы Ибраевага арналы шәкіртқа тағайындалады.

Осындағы атқарылып жатқан игі істерге разы болған конференцияға арналы келген ғалымдар, алдағы уақытта ғылыми жұмыстарымызға қолдау көрсететінін жеткізді.

**Ақмарал Ғосманқызы ҰЫБЫРАЕВА,
«М. Қозыбаев атындағы Солтүстік
Қазақстан университеті» КЕАК
Басқарма төрагасының - Ректорының
көңесшісі, тарих ғылымдарының
докторы, профессор**

Исторически сложилось так, что территория Северного Казахстана стала местом единения множества вероисповеданий. Пёстрая конфессиональная палитра края формировалась в течение веков совместного проживания различных этносов, которые старались сохранить свои мировоззренческие принципы, избегая любого рода принуждения. Установление добрососедских отношений в духовной сфере привело к созданию уникальной мультиконфессиональной среды, благоприятной для взаимного существования большого числа вероучений.

Так, отчётные данные управления по делам религий Северо-Казахстанской области за первый квартал 2021 года показывают, что в регионе насчитывается 136 религиозных объединений и филиалов, относящихся к 11 конфессиям.

Преобладающее количество верующего населения края группируется вокруг таких вероучений, как ислам, православие и католицизм. Гораздо меньше последователей имеют пятидесятнические церкви, Евангельские Христиане-баптисты, Свидетели Иеговы, пресвитерианские церкви, адвентисты седьмого дня, Евангелическо-Лютеранская Церковь, Новоапостольская

Гид по религиозным объединениям Северо-Казахстанской области

В СКУ им. М. Козыбаева издано учебно-методическое пособие «Догматические и культовые особенности религиозных объединений Северо-Казахстанской области», повествующее о жизни и мировоззрении представителей всех конфессий, представленных в регионе.

Церковь и общество сознания Кришны.

Стоит добавить, что все вышеперечисленные конфессии - это официально зарегистрированные в органах юстиции местные религиозные объединения.

В этой связи у людей, далеких от религиозной практики, но интересующихся жизнью своих верующих сограждан, могут возникать следующие вопросы: каковы особенности религиозных объединений Северного Казахстана? Какие принципы лежат в основе их взаимодействия с окружающим миром?

Для ответа на эти и многие другие вопросы члены научно-методического объединения кафедры «Ассамблея народа Казахстана» решили провести анкетирование среди руководителей местных конфессий. Полученные в результате опроса данные были использованы в рам-

ках написания учебно-методического пособия.

Рассмотрев культовые и догматические особенности религиозных объединений Северо-Казахстанской области, авторы труда постарались выявить основополагающие мировоззренческие принципы, образы и представления, составляющие ценностный базис верующих региона.

Пособие, как и другие методические разработки кафедры «Ассамблея народа Казахстана», можно найти на сайте университета в разделе «поисковая система ИРБИС».

**Вячеслав ЧИНИШЛОВ,
студент специальности
«Журналистика»**

АЛАШ ҚАЙРАТКЕРЛЕРІНІҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ СОЛТУСТІКЕН БАСТАЛҒАН

2021 жылдың 9 қазанында «М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған «Солтүстік Қазақстан және Алаш қозғалысы» атты Халықаралық ғылыми-теориялық конференция өткізdi.

Ғылыми жынын Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Саяси құғын-сүргін құрбандарын толық ақтау жөніндегі мемлекеттік комиссия туралы» Жарлығы аясында Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің, Ш. Ұәлиханов атындағы Тарих және этнология институтының, Солтүстік Қазақстан мемлекеттік архивінің қолдауымен үйимдастырылды.

Конференция жұмысының негізгі бағыттары:

- Алаш қозғалысы мен Алаш Орданың Отан тарихындағы маңызы және рухани мұрасы;
- Алаш зияялышарының өмірі мен қызметі;
- Солтүстік Қазақстан өңірі - Алаш қайраткерлерінің тағдырында;
- Алаш қозғалысының Тәуелсіздік және Үлттік бірегейлік идеяларын қалыптастырудығы рөлі.

Конференция Солтүстік Қазақстан облысының әкімі Құмар Іргебайұлы Ақсақаловтың және «М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» КЕАК Басқарма тегерасы - Ректоры Ерлан Нұрлыбекұлы Шулановтың құттықтау сөздерімен ашылды.

Конференцияға Туркия Республикасы, Ресей Федерациясы және Қыргыз Республикасынан, сонымен бірге Нұр-Сұлтан, Алматы, Қекшетау және басқа да қалалардан шетелдік және отандық ғалымдар арнаиды қатысып, ғылыми ой-тұжырымдарын ортага салды.

Аталған Халықаралық ғылыми-теориялық конференция аясындағы іс-шараларды қолдан, демеуішлік көрсетіп жатқан Нагашыбай Сапарұлы Барлыбаев өзінің атынан Солтүстік Қазақстан облысының Жамбыл ауданынан шыққан үлгерімі жақсы студентке

қамқоршылық демеу көрсету мақсатында М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің «Мал шаруашылығы енімдерін өндіру технологиясы» мамандығының 3 курс студенті Даурия Жұмабекқызы Ибраевага арнаиды шәкіртакы тағайындауды.

Конференция бағдарламасында ғалымдар М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті мен колledge студенттеріне және мектеп оқушыларына дәріс өткізді.

Конференцияның Ұйымдастыру комитеті

Солтүстік Қазақстан облысының әкімдігі
М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
Солтүстік Қазақстан облысы мемлекеттік архиві

Қазақстан Республикасы Тауелсіздігінің 30 жылдығына арналған Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Саяси құғын-сүргін құрбандарын толық ақтау жөніндегі мемлекеттік комиссия туралы» Жарлығы аясында өткізгін «Солтүстік Қазақстан және Алаш» атты Халықаралық ғылыми-теориялық конференция

БАГДАРЛАМАСЫ
2021 жылдың 9 қазан

ПРОГРАММА

Международной научно-практической конференции
«Северный Казахстан и Алаш» посвященной 30-летию
Независимости Республики Казахстан, проводимой в рамках
Указа Президента Республики Казахстан К.К. Токаева
«О Государственной комиссии по полной реабилитации жертв
политических репрессий»
9 октября 2021 года
Петропавл, 2021

нің мүшесі - М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті ректорының кеңесшісі, Саяси құғын-сүргін құрбандарын толық ақтау комиссиясының Солтүстік Қазақстан облысы бойынша жұмыс тобының жетекшісі, тарих ғылымдарының докторы, профессор Ақмарал Госманқызы Ибраева «Солтүстік Қазақстан және Алаш қозғалысы» атты Халықаралық ғылыми-теориялық конференцияның маңызы жайында былай деп түсінкітеме берді:

«1918 жылы Солтүстік Қазақстан об-

лысы, Жамбыл ауданында Алашорда қайраткерлерінің үлкен жиыны болған. Соған еліміздің түкпір-түкпірінен көтеген азаматтар келген. Бұл іс-шара негізінен осы оқиғаға байланысты өткізілейін деп отыр.

Өткен ғасырдың 20-шы жылдары осы өңірге Міржақып Дулатов бастаған алашордашылар келген. Сол кезде осы жерде Әлти Қекенұлы деген қазақтың байбакуатты азаматы үлкен көмек беріп, қаржылай демеушілік жасап, алашордашыларды қабылдаган. Әлти бидің қыстауында Алашорда қайраткерлерінің жинальсы болып, оған өте көп халық жиналған. Алаш үкіметін қалай дамыту, Алаш әскерін құру, халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайын қалай жақсарту секілді сол кездегі күн тәртібінде тұрган өте езекті және үлкен мәселелер қарастырылған.

Әлти бидің үрпақтары осы оқиғаға байланысты арнайы кесене салып, ескерткіш тақта орнатқан. Конференция барысында осы кесене мен ескерткіш тақта салтанатты түрде ашылды.

Конференция жоғарыдағы тарихи оқиғаның ғылыми негізделіп, дәлелденіп, дәйектелуі болып табылады және жалпы ғылыми жынын осыған арналып отыр.

Алаш қайраткерлерінің мұндай жинальстары кезінде еліміздің барлық өңірлерінде өткізілген. Бірақ осы мәселе әлі күнге дейін көтерілмеген, толық айттылмай келген.

Осынау маңызды іс-шараларды өткізу тәжірибесі Солтүстік Қазақстан облысынан бастау алып, еліміздің барлық аймақтарына таратылады.

Мәселеңін мәні - осында.

Конференция 2021 жылдың 9 қазанында Солтүстік Қазақстан облысындағы Жамбыл ауданында орталығы Пресновка ауылының мәдениет үйінде өткізілді.

Сондай-ақ «Жамбыл ауданының

атақты тұлғалары» көрме үйимдастырылды.

Ал 2021 жылдың 8 қазанында, конференция қарсаңында Солтүстік Қазақстан облысындағы орталығы Петропавл қаласындағы С. Мұқанов атындағы ғылыми әмбебап кітапханада ғалымдардың қатысуымен брифинг өткізілді.

Мырзантай ЖАҚЫП,
газеттің бас редакторы

БАЯН-ӨЛГЕЙ МЕН ҚЫЗЫЛЖАРДЫ ЖАҚЫНДАТҚАН СҰХБАТ

Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарының Дайындық бөлімдеріндегі үлтты қазақ шетел азаматтарын оқытудың мақсаты қандай?

Қазақ диаспоралары, қандастар мен шетелдік азаматтардың жаңа ортаға бейімделуі, атамекенге білім алуға атбасын бұрган қандастарымыздың жағдайлары қазіргі таңда қандай?

Және өзге де сұрақтар бойынша Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің «Foundation» факультетінің «Қазақ тіл мен әдебиеті» пәннің оқытушысы Нұрбібі Тұрсынғалиқызымен шағын сұхбат құрдық.

- М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің құрамындағы Foundation факультеті қашан құрылды және жалпы факультеттің қызметі туралы айтып етсөн.

- М. Қозыбаев атындағы СКУ Foundation факультеті 2016 жылы дайындық бөлімі базасында жеке факультет болып құрылды, сол уақыттан бері тұрақты жұмыс жасап келе жатыр.

Жалпы 1991 жылы еліміз тәуелсіздік алғаннан бастап Елбасымыз Н.Ә. Назарбаев дүниежүзіндегі қазақтардың басын біркітіру мақсатында бар қазақтың Атамекені - Қазақстан Республикасына тарырай шашылған қазақтарды шақырган уақыттан бері шетелдегі қазақ жастары еліміздің жоғары оқу орындарына келіп оқи бастады.

90-шы жылдардың ортасынан бастап Қозыбаев университеті де қандас жастарды оқытып келеді. Қептеген жастар дайындық бөлімінде оқып, ары қарай жоғары білім алып, қазіргі таңда еліміздің азаматтарына айналды. Факультет қызметіне келесек, басты қызметі - үлтты қазақ шетел азаматтарын ҚР Білім және ғылым министрлігінің грантымен 9 ай ҰБТ-ға дайындал, қандас жастардың жоғары білім алуына жол ашы.

- Жоғары оқу орнымыздың студенттердің қатарын толтыруды «Foundation» факультетінің рөлі мен орны қандай дег ойлайсыз?

- Талапкерлер ортасын қалыптастыруды маңызды рөлге ие дег ойлаймыз. Себебі жылда «Foundation» факультетінің еліміздің жоғары оқу орындары-

Әлемді алаңдатқан COVID-19 коронавирус инфекциясының салдарынан пайда болған санитарлық-эпидемиологиялық жағдайға байланысты Петропавл қаласындағы Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті «Журналистика» кафедрасының бір топ студенттері Қазақстанға жете алмай, өздерінің атамекендері - Монголияның Баян-Өлгей аймағынан келе алмай, қашықтықтан білім алып жүр.

Баян-Өлгейде тұрып жатқан студенттеріміз соған қарамастан сабака белсенді қатысып, профессор-оқытушылардың үйге берілген тапсырмаларын мүқият орындалап, үздіксіз ізденістерімен танылышп қарасты.

на оқуға туседі. Бізде оқыған тыңдаушылар тек біздің университеттеге қалсын деген шарт жоқ. Соңдықтан тыңдаушы өзі таңдаған жоғары оқу орнына бара алады. Соған қарамастан олардың 75-80 пайызы Қозыбаев университетін таңдал жатады.

- Быылғы оқу жылында факультеттерінде қай елдерден тыңдаушылар білім алуда?

- Монголия, Өзбекстан, ҚХР-нан жылда тыңдаушылар оқуға туседі. Быылғы ерекшелік Иран Ислам Республикасынан 14 қандас жастарымыз биыл біздің университетті таңдады.

- Быылғы жаңа үшкіншілік шекараларының көңіл-кеңілітін, 14 тыңдаушы Иран Ислам Республикасынан білім алып жатыр дедініз. Иран Ислам Республикасынан келген қазақ жастарының ерекшеліктеріне тоқтала кетсөніз?

- Қай елде болсын қандас жастарымыз сол елдің заңына бағына отырып, сол елдің білім жүйесінде мектепте, колledgeде білім алады. Жоғары оқу орнына түсем десе, атамекендерінде білім аламын десе, біз куана қарсы аламыз.

Иран Ислам Республикасынан білім алып жатқан тың-

тіркелу, оқуға тусу ережелері белгілі болғанда тікелей бізben хабарласу керек.

- Пандемияга байланысты қашықтықтан білім беруге сіздің көзқарасыңыз қалай?

- Шекаралар ашылып, әр елдегі тыңдаушыларымыз кедергісін елімізге келіп, оффлайн сабак оқуға не жетсін, бірақ қашықтықтан оқуды да жүзеге асырудамыз.

- Оқып жатқан тыңдаушыларға университет тарапнан жағдайлар жасалған ба?

- Пандемияга байланысты көп тыңдаушылар қашықтықтан білім алып жатыр. Университетке келген жағдайда жатақхана беріліп, шәкіртқа төлеңеді. 9 ай ҰБТ-ға дайындалып, студент атанады. Жалпы оқуға қабылданған соң шетел азаматтарына тиесілі тіркеу жұмыстарын реттеу, медициналық қызметтер біздің университетте тегін. Оқуға түскенше барлық ақпараттық қолдауды да жүзеге асырамыз.

- Тыңдаушылардың жоғары оқу орнымызға тусу көрсеткіші қандай және оларға мамандыққа байланысты қандай да бір бағыт-бағдар беріле ме?

- Әрине, кәсіби бағдар жұмысы әр сенбі күні «Акмеология» деген пән бойынша арнайы жүргізіледі. Оқуға тусу ережелері, мамандық таңдау, университеттің факультеттерімен таныстыру, сынақ тесттер еткізіледі.

Сонымен қатар ҰБТ тапсырған соң да шығармашылық емтихан тапсыру, грант конкурсына құжат тапсыру сынды жұмыстарда тольықанды бағыт-бағдар береміз. Оқуға тусу көрсеткіші 2019-2020 оқу жылында 92%-ды көрсетті. Жалпы оқуға тусе алмаған 3 түлек те назардан тыс қалмай, біріне университетіздің Агротехникалық факультеті серіктес рейтингінде арнайы грант берсе, 2 түлегіміз ақылды оқуға түсті.

Ал 2020-2021 оқу жылында грант конкурсына құжат тапсырған барлық түлегіміз оқуға түсті. Жеке айтып кетсем, стипендиялық бағдарламамен Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетіне бір түлегіміз грантқа түсті.

(Соны 20-бетте).

ОСОБОЕ ВНИМАНИЕ - ВОПРОСАМ ОБРАЗОВАНИЯ

Образование... В жизни каждого человека оно играет свою роль, ведь все придают разную значимость этому процессу и у всех на этот счёт есть личное мнение. Кто-то считает, что учёба - лишь трата времени и можно обойтись без неё, а кто-то убеждён, что только благодаря знаниям можно стать профессиональным специалистом и построить хорошую карьеру. Так или иначе, обучаться азами множества наук все начинают уже с малых лет, и большую роль в этом непростом пути играет педагог. Чтобы повысить его статус, сделать эту профессию более престижной и поддержать учителей, Президент уже давал ряд поручений в прошлом Послании, в этом - также затронул эту тему.

- В целом, меры, предпринимаемые для поддержки учителей, дают свои плоды. Президент сообщил, что резко вырос средний балл поступающих на педагогические специальности. Лично Вы можете отметить какие-то изменения, произошедшие в Северо-Казахстанском университете?

- Средний балл поступающих на педагогические специальности вырос, что, безусловно, должно привести к подготовке высококвалифицированного учителя нового поколения. Надеемся на это!

- Президент отметил, что системе образования нужны мотивированные и квалифицированные педагоги. Он считает, что переобучение учителей требуется проводить раз в три года, а не в пять лет, как сейчас. Как вы относитесь к данному поручению? Не будет ли это доставлять лишние трудности в работе, отвлекать от учебного процесса?

- Не соглашусь с тем, что ограничительные меры (переход переобучения с пяти на три года) решит проблему мотивации и квалификации педагога. Наоборот, каждый педагог должен иметь возможность самостоятельно решать и выбирать, когда и какие курсы, повышающие его квалификацию, он должен пройти. Выбор формы, направления и времени прохождения курсов преподавателем, должно быть продиктовано профессиональной потребностью.

- Президент поручил к 2025 году построить 1000 школ, чтобы улучшить ситуацию с нехваткой мест. Это проблема стоит остро, как и ещё одна: «...дети бросают учёбу, потому что не видят в ней необходимости...», - сообщил Токаев. Как вы считаете, в чём причина сложившейся ситуации? Связано это с современными реалиями или непосредственно зависит от процесса образования?

- Это связано с мотивацией обучения, точнее её отсутствием к обучению. Перед подрастающим поколением совсем другие ориентиры и мотивы: стать известным блогером (Tik Tok, Instagram и т.д.), бизнесменом и т.п., а всё для того, чтобы иметь финансовую свободу. Духовно-нрав-

ственное образование - залог процветания государства. Его совершенствованию в Послании Президента народу Казахстана удалено особенное внимание, ведь пандемия коронавирусной инфекции заметно сказалась на качестве получения знаний. Дистанционный формат обучения принёс немало сложностей и ученикам, и педагогам. Главой государства поручения в этой сфере обсудить согласилась Галина Квасных, кандидат педагогических наук, старший преподаватель кафедры «Теория и методика начального и дошкольного образования» Kozybayev University.

стенные ценности, культура, искусство сейчас на втором плане, хотя государством в этом направлении делается очень много и своевременно: «Самопознание» как учебная дисциплина в школе, реализация программы «Рухани жаңғыру» и другое. Отрицательное влияние на формирование положительной мотивации к обучению сыграла сегодня также пандемия.

- Заострил своё внимание Токаев и на развитии науки. Он сообщил, что прежде всего нужно обеспечить стабильную и достойную заработную плату ведущим учёным, а также рассмотреть вопрос увеличения сроков грантового финансирования до пяти лет. Меры, которые он поручил предпринять, естественно, положительно скажутся на этой сфере, но, по-вашему мнению, насколько сейчас заинтересована именно молодёжь в научной деятельности? Охотно ли ей зани-

маются студенты? Повлияют ли в будущем предпринятые меры на их увлечённость?

- Современная молодёжь неоднозначно относится к занятиям научной деятельностью. Но есть студенты, которые увлечены и делают открытия в науке. Предпринятые меры положительно скажутся на развитии науки.

- На ваш взгляд, какие ещё проблемы в сфере образования не были затронуты в Послании?

- Вопросы инклюзивного образования ещё пока стоят остро: подготовка педагогических кадров, готовых к работе в инклюзивной среде, подготовка тьюторов, материальное стимулирование специальных педагогов, снижение пенсионного возраста для специальных педагогов и т.п. Далеко не все проблемы, но эта самая актуальная.

Пандемия оголила многие проблемы в сфере образования.

Цитата французского публициста Эдмона Абу гласит: «Историю цивилизации можно выразить в шести словах: чем больше знаешь, тем больше можешь». Именно в знаниях заключается сила. От них зависит благосостояние народа. Сколько бы средств ни выделялось на улучшение жизни в стране, она кардинально не изменится, если население, в том числе и люди, стоящие у власти, не желают учиться. В первую очередь, на своих ошибках. Как говорилось ранее, у всех своё мнение на счёт значимости образования, свои взгляды и на предпринимаемые меры для её улучшения в стране. Однако бесспорным остаётся одно: «Нет силы более могучей, чем знание: человек, вооружённый знанием, - непобедим».

**Подготовила
Анастасия ХАРЛАМОВА,
студентка специальности
«Журналистика»**

Новый учебно-лабораторный корпус посетили депутаты Сената Парламента РК

В Kozybayev University побывала делегация во главе с акимом СКО Кумаром Аксакаловым. Вместе с депутатами Сената Парламента РК Ериком Султановым и Алимжаном Куртаевым, а также представителями Всемирной ассоциации казахов, они посетили социально-значимые объекты города. Одним из пунктов стал новый строящийся учебно-лабораторный корпус вуза.

Член Правления по академическим вопросам Рената Апергенова проинформировала гостей о том, что современный УЛК позволит создать новую университетскую экосистему, которая станет движителем развития науки, академического направления, нетворкинга. В этом комплексе разместятся порядка 73 лабораторий по аграрному направлению, инженерии, IT и медицине. А основным приоритетом в исследованиях станет ориентация на потребности региона.

Сегодня Kozybayev University активно сотрудничает с университетом Аризоны. Одним из направлений здесь является реализация проекта двойных дипломов. А в рамках взаимодействия с Назарбаев университетом уже более 70 сотрудников и ППС прошли обу-

чение на его базе по новым методикам преподавания, созданию образовательных программ, прогрессивным подходам к исследований и менеджменту в образовании. Депутаты Сената выразили уверенность в том, что новый корпус даст толчок развитию вуза.

Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра

1 400 000 тенге получили студенты на реализацию своих проектов

Эти средства ребята выиграли в конкурсе инновационных проектов в рамках pilotной программы от компании «Шеврон Мунайгаз Инк.» и офиса устойчивого развития Nazarbayev University.

Актоты Сайлаубай, студентка АФ, обучающаяся по программе «Сергін», получила грантовое финансирование в размере 400 тысяч тенге. Девушка разработала технологию приготовления напитка из вторичного молочного сырья (сыворотки), который богат аминокислотами и содержит биологически активные вещества. По консистенции и вкусу, напиток чем-то схож с фруктовым йогуртом, но, в отличие от современных составов, он приготовлен исключительно из натуральных компонентов. По словам Актоты, в настоящее время существует огромное количество вредных газировок, а этот продукт способен с легкостью их заменить.

Такую же сумму на реализацию своего проекта получила и студентка специальности «Технология продовольственных продуктов» Сымбат Сейтқасымова. Ей удалось создать пасту с полностью натуральным составом, которая содержит горький шоколад и какао. В качестве дополнения к уже сваренной пасте можно использовать шоколадный ганаш, мороженое или свежие ягоды и фрукты. Продавать такой продукт девушка собирается

уже готовым, а также в виде полуфабриката.

Оба проекта сейчас на стадии получения патентов.

А вот Шакиза Есим занялась разведением микрозелени в стенах альмаматер. Процесс выращивания не так уж прост, как кажется. Самое главное здесь это наличие качественного субстрата: кокос, торф, дерновая, садовая или уни-

Erasmus Days аясында экология тақырыбында облыстық байқау етті

Қазан айында бүкіл әлем бойынша академиялық қоғамдастықта #Erasmus-Days өтеді. Бұл жоғары білім берудің бірыңғай кеңістігін нығайтуға және дамытуға ықпал ететін европа елдері мен Қазақстанды қоса алғанда білім беруді дамытуға арналған жыл сайынғы іс-шара. Оған көрмелер, семи-нарлар, шеберлік сағаттары, сыйыстар мен тәжірибе алмасу бойынша түрлі шарапар кіреді.

Осыған орай, #ErasmusDays аясында біздін ЖОО-да «География және экология» кафедрасы экология тақырыбында 6 бағыт бойынша облыстық байқау үйімдастырды. Қатысушылар «Поэтикалық ше-берлік», «Ана-табигат» фотосуреттер конкурсы, «Табигат көзімен» атты бейнеконкурс, оқушылар, студенттер мен магистранттар арасында «Covid-19 кесірінен қоршаган орта қалай өзгерді» тақырыбында эссе жазу, «Мен қашықтықтан білім беруді қызықты еткім келді» ғылыми жобалары мен білім алушылардың презентациялары ұсынылды.

Кала мен облыстық 25 білім беру үйімінан 124 жұмыс келіп түсті. Барлық қатысушыларға сертификаттар, олардың жетекшілеріне алғыс хаттар табысталды. 57-сі женімпаз атандып, дипломтармен марараптады.

Зарина МАКШАЕВА,
медиаорталық тілшісі

версальная почвы. А также, на каждом этапе нужно обеспечить определенное количество света и тепла семенам. Этот процесс осуществляется в лаборатории АФ. Проростки очень полезны для человеческого организма, так как имеют высокое содержание микроэлементов и ви-

таминов. Микрозелень используют в салатах, супах, смузи, других напитках и блюдах. «Для выращивания мы выбрали базилик, горох и кинзу. В целом на мой проект было выделено 600 тысяч тенге. На эти средства были приобретены все необходимые материалы для выращивания: холодильник для хранения, семена, тары и т.д.», - рассказывает девушка.

Начать реализацию своих продуктов ребята намерены со студенческих столовых. А возможно, уже совсем скоро мы увидим полезный напиток, шоколадную пасту и микрозелень на прилавках местных магазинов и супермаркетов под брендом Kozybayev University.

Карина САРБАЕВА,
корреспондент медиацентра

Пікірсайыс ойындары мемлекеттік тілді үйренуге сеп бола алады

Жоғары оқу орнында «Қазақ тілін оқытуда пікірталас технологиясын қолдану әдістемесін жетілдіру» атты облыстық ғылыми-әдістемелік семинар өтті. Дебаттық жүйенің көмімен қатысушылар тілді менгеруде мектеп, колледждер мен жоғары оқу орындарында білім алушылардың мемлекеттік тілде сейлеуін одан әрі дамытпақ. Сондай-ақ, семинарга қатысушылар қоғамда мемлекеттік тілдің қолдану аясын кеңейту үшін жағдай жасауға ықпал ететін болады, дейді.

Қозыбаев университетінің оқытушыларынан білек семинарда СКО Тілдерді оқыту орталығының қызметкерлері, ҚР ҰУ әскери институтының оқытушылары баяндамаларымен бөлісті. Білім басқармасының Білім саласындағы әдістемелік жұмыс және ақпараттық технологиялар орталығының өкілдері, мектеп және колледж мұғалімдері де онлайн түрде қатысты.

Жиын барысында «Тілді жетілдірудегі дебаттық технологиялардың орны» (Т.А. Ахметова), «Пікірталас технологиясын қолда-

ну арқылы студенттердің пәнге деген қызығушылығын арттыру» (С. Ж. Жуанышпаева), «Тілді дамыту бойынша мемлекеттік қызметшілермен жұмыс» (О. С. Жанатов) және тағы басқа өзекті тақырыптар қозғалды. Қорыта келе, пікірталас технологиялары оқушылардың коммуникативтік мәдениетін қылыштастыру құралы ретінде

және еркін сейлеу мен ой-лауга түрткі болмақ.

**Зарина МАКШАЕВА,
медиаорталық тілшісі**

Час добропорядочности в Kozybayev University

В рамках формирования антикоррупционной культуры проектным офисом «Қызылжар - адалдық алаңы» совместно с Департаментом Агентства РК по противодействию коррупции по СКО в вузе проведен час добропорядочности. Цель мероприятия - сохранение и укрепление системы ценностей молодёжи, отражающей нетерпимость к коррупции, формирование у обучающихся стремления к соблюдению норм законодательства, повышению образовательного и культурного уровня.

Главными задачами проектного офиса «Қызылжар - адалдық алаңы», являются искоренение бытовой коррупции и общественный контроль, сообщил его руководитель Салимхан Сабитов. Также перед собравшимися выступили Нурлан Жахин - первый заместитель руководителя Департамента Агентства РК по противодействию коррупции по СКО, Имангали Татаев - член информационно-просветительского штаба, заместитель

председателя Совета ветеранов СКО.

Спикеры поделились своим личным жизненным опытом и рассказали слушателям о принципах формирования культуры добропорядочности среди молодого поколения, о важности честного, добросовестного труда и духовно-нравственных ценностях нашего общества.

**Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра**

Старт работы СМУ в новом учебном году

В Kozybayev University прошло первое в этом учебном году заседание Совета молодых учёных. Встречу открывали член Правления по вопросам инноваций, интернационализации и трансформации Дамель Мектебаева и председатель СМУ Павел Петров.

Участники познакомились с новым составом Совета и обсудили ряд тем, касающихся работы в новом учебном году. На повестке дня, были также обсуждены вопросы корректировки Положения СМУ, планирования проведения ближайших конкурсов с призовым фондом для обучающихся и молодых ППС.

Сегодня в состав Совета молодых учёных вуза входят 13 человек. Ими реализуется ряд научных проектов в области инженерии, IT, агротехнологии и других сфер.

**Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра**

«Өрлеу» БАҰО үшін тренингтер өтті

Қозыбаев университетінің көшбасшылық білім беру орталығында DeSTT жобасы аясында «Құзыреттілікті дамыту және көшбасшылық саласындағы мұғалімдерді даярлау» Erasmus+ бағдарламасы «Өрлеу» БАҰО тренерлеріне арналған екі күндік республикалық тренинг өтті.

Біріншісі: «Педагогика және психология» кафедрасының аға оқытушысы Наталья Волчкова мен «Педагогика және психология» ББ магистранты Камила Дюсембекова «Эмоционалды зияткерлік және көшбасшылық» тренингін өткізді. Ал «Педа-гогика және психология» ка-федрасының аға оқытушысы Айгул Нұрпейісова магистрант Әйгерім Сағандықовамен бірле-сіп «Қазақстандағы инклузивті білім беру» тренингін үйлем-дастырыды.

Іс-шаралар Кенжеғали Сага-диев атындағы халықаралық бизнес университетінің жұмыс тобымен бірлесе өтті. Естері-нізге сала кетейік, біздің уни-верситетімізде «Көшбасшылық білім беру» орталығы өткен жылды көшбасшылық саласындағы педагогтердің көсіби құзыреттілігі мен біліктілігін арттыру үшін ашылған болатын.

**Зарина МАКШАЕВА,
медиаорталық тілшісі**

Пророческие слова сестры

Александр Владимирович Наумов вырос в большой семье, четыре брата и сестра, которая и внесла большой вклад в воспитание будущего спортсмена. Разница в возрасте у Александра Владимира и сестры - семь лет. И в момент, когда он был первоклассником, сестра уже начала серьёзно заниматься гимнастикой. Маленький Саша увлечённо и любознательно наблюдал за тем, как она выполняла акробатические упражнения, и пытался в одиночку повторить их сам. «Конечно, пока я освоил все упражнения, набил очень много синяков и шишек. Не сказать, что они очень сложные, но для моих на тот момент семи лет это было достаточно тяжело», - вспоминает Александр Наумов.

Спустя какое-то время он исполнял уже множество разных упражнений. Когда сестра увидела это, то взялась за тренировки брата обеими руками. «Она подбодрила меня, мол, давай, Саша, выполни различные упражнения, это всё тебе пригодится в жизни, ты будешь сильным, красивым и выносливым атлетом», - делится Александр Владимирович.

Слова сестры оказались пророческими. Юный Саша был непоседой, именно поэтому однажды сестра подарила ему лыжи. Вот тогда и началась его бурная «лыжная» жизнь. По возвращении со школы, сделав

все домашние дела, он отправлялся к озеру и часами катался на лыжах. Тогда, будучи учеником 4 класса, Александр Наумов впервые выступил и выиграл школьные соревнования по лыжам, получив приз в виде книги и грамоты. Он считает, что для возраста, когда он всё познавал и изучал, это был лучший подарок.

«По сей день я вспоминаю первого тренера!»

Большую роль в спортивной жизни Александра Владимира сыграл его первый учитель и тренер Глотов Пётр Павлович. «По сей день я благодарен ему.

Я всё схватывал быстро и выполнял качественно, - рассказывает Наумов. - Пётр Павлович, видя мои спортивные задатки, часто ставил меня в пример классу, потом уже и всей школе».

Когда Александр Владимирович учился в старших классах, учитель и директор школы советовали ему поступать в спортивный техникум, институт физической культуры и даже в цирковое училище. Но серьёзная спортивная жизнь пришла в возрасте 16 лет, когда он поступил в училище на электромонтёра. Во время-

ТРЕНЕР-ЛЕГЕНДА

обучения начал заниматься греко-римской борьбой, за полгода выполнил первый разряд, принял участие в областных соревнованиях и занял второе место в весовой категории 52 кг. А уже через год выиграл областные соревнования, стал первым среди воспитанников тех училищ, которые принимали участие, а конкуренция была огромная.

**Лучшая школа
для настоящего мужчины**
В 1979 году Александра Наумова при-

звали в армию, он попал на Северный флот, служил моряком. Данная служба принесла ещё больше целей и силы: «Три года я служил на Северном флоте, это самая хорошая школа для любого молодого человека, именно там становишься настоящим мужчиной. Армия и флот воспитывают характер и уверенность в себе. Спустя полтора года службы проводились соревнования, чемпионат Флотилии, и наш начальник физической подготовки проходил по кораблям в поисках спортсменов. Я от-

клинулся, и меня записали в команду. Тогда я выступил в весовой категории 68 кг, занял 1 место, и через месяц меня перевели в спортивную роту. В день выполнял три тренировки. На Северном флоте освоил многие виды спорта: лёгкую атлетику, штангу, велоспорт, офицерское многоборье, бокс, плаванье, лыжи», - рассказывает Александр Владимирович.

Родной факультет

В 1983 году Наумов поступил в Педагогический институт на факультет «Физическая культура». Набрал по конкурсу больше всех баллов. «На нашем факультете учился успешно, не с красным дипломом, только по одному «Научному коммунизму» была «тройка», а по остальным «хорошо» и «отлично». На третьем курсе заведующий кафедрой и декан предупредили меня, что хотят оставить меня работать. После чего я начал лучше заниматься теоретической подготовкой, собирать свою библиотеку по спортивной литературе. Я помню разговор с отцом, на тот момент меня звали работать в многие страны, он сказал мне следующее: «Ну сынок, смотри. Тебя эти стены выучили, ты здесь получил образование. Поэтому нужно сполна отдаваться этому вузу». И вот уже 35 лет я работаю на своём родном факультете. Работа, конечно, это мое призвание, и если обернуться назад, то моя детская мечта сбылась», - вспоминает Александр Владимирович.

В 1999 году по инициативе Наумова открыли спортивную секцию «Полиатлон», а в прошлом году «Полиатлон» включили в образовательную программу как отдель-

В ЗДОРОВОМ ТЕЛЕ ЗДОРОВЫЙ ДУХ •

ную дисциплину. Ребята с радостью занимаются и побеждают благодаря данной дисциплине. Никогда у Александра Владимировича не возникало разочарований в профессии. Наоборот - при любом своём проигрыше или проигрыше ученика он делал вывод, проводил анализ и исправлял ситуацию. «Никогда нельзя винить ученика, придерживаюсь правила своего учителя с Северного флота: нужно прежде всего разобраться в себе, в своей методике преподавания, сделать вывод и дать ему подготовку, чтобы в следующий раз он поднялся на высшую ступеньку. Именно поэтому я никогда не упрекал своих учеников, ведь винить кого-то - это глупо и неразумно», - отмечает Александр Наумов.

Мои Ласточки

С добрыми глазами Александр Владимирович Наумов говорит о своих учениках: «Мне везёт в том плане, что ко мне приходят все очень трудолюбивые и от-

ноотношения преподавателя с ребятами.

Ангелина Косинова, бывшая ученица Александра Наумова, с не меньшим теплом отзыается о наставнике: «Об этом человеке можно говорить много, это Человек с большой буквы. Меня удивляло то, что он тренировался с нами наравне, немного таких тренеров, кто вкладывает душу в свою работу и принадлежит всецело спорту. Придя к нему на секцию, не скрою, я не умела плавать, правильно держать гранату, стрелять из пневматической винтовки и бегать по технике, всему этому Александр Владимирович научил меня в короткие сроки, и в 2016 году я получила свою первую медаль. Александр Владимирович знает и знает возможности каждого своего воспитанника. На соревнованиях всегда вселял в нас уверенность, и неважно, где проходили соревнования, тренер всегда был с нами на связи. Учил нас в первую очередь быть человеком, а потом уже спортсменом. Он был, есть и будет нам как второй отец, мы

наших детей, внуков и правнуков. Поэтому педагогам нельзя фальшивить. Ведь мы на глазах наших учеников!» - объясняет он.

Спорт в данных

В этом году Александр Наумов попробыл новый вид спорта - триатлон. В июле этого года он выступил на Чемпионате Казахстана в Костанае и выиграл Чемпионат Казахстана среди ветеранов. Александр Владимирович очень серьёзно относится к полиатлону, буквально недавно принял участие в Чемпионате мира, который проходил в России, где выиграл титул «Чемпион мира». В 2019 году также взял победу на Чемпионате мира по полиатлону.

Помимо этого, за спиной тренера множество наград и званий, о которых он рассказывает с гордостью: «На чемпионатах Казахстана выступал каждый год, по 3-4 старта. За 21 год, когда я уже выступаю среди ветеранов, я выиграл Чемпионат Казахстана 39 раз. Четыре медали с Чемпионата мира, два раза становился серебряным призёром Кубка мира и один - бронзовым призёром Чемпионата мира. На международных стартах очень удачно выступал и выступаю по сей день в категории ветеранов. Считаю, что полиатлон очень хорошо развит в Казахстане и в постсоветском пространстве. Больше всего принимают участие бывшие советские республики. Бывают чемпионаты и в Эстонии, Прибалтике, Латвии, Финляндии, Турции».

Говоря о прошлом, 11 мая 2000 года Александру Владимировичу присвоено звание «Мастер спорта РК» по зимнему и летнему многоборью.

В 2001 году Наумов принял участие на Чемпионате Казахстана по лёгкой атлетике в категории ветеранов в Алматы, там установил три рекорда: в беге на 200, 400 и 800 метров (последние два уже побиты).

2005 и 2007 год - призёр кубка мира по зимнему полиатлону.

2013 год - нагрудный знак за большой вклад в развитие физической культуры и спорта.

2015 год - нагрудный знак за заслуги в области физической культуры и спорта.

25 сентября 2018 года - присвоено звание «Мастер спорта РК» по роллерному полиатлону.

26 декабря 2018 год - медаль «Заслуженный работник образования РК».

2019 год - тренер высшей категории.

2019 год - чемпион мира по летнему многоборью в закрытых помещениях.

2020 год - бронзовый призёр Чемпионата мира по зимнему полиатлону.

2021 год - 39-кратный чемпион Казахстана по летнему и зимнему полиатлону.

Желаем Александру Владимировичу здоровья, долгих лет жизни и дальнейших успехов!

**Беседовала
Надежда ОРЛОВСКАЯ,
студентка специальности
«Журналистика»**

ветственные, приятно работать с такими учениками. Хочется отметить отдельно моих первых ласточек, это Лёша Музыкантов и Алексей Кениг. Все ребята достойно отдают себя спорту, много кто преподает, являются кандидатами и мастерами спорта, тренерами, у всех множество побед».

Он ярко рассказал историю таких ребят, как: Руслан Кажаев, Саша Сысоев, Оля Вернер, Саша Горбачев, Ильяс Жуманов, Данила Викторенко, Ангелина Косинова, Таня Рыбалко, Витя Трегуб, Саша Кондрат, Денис Гриценко, Саша Захаров, Аян Кошимов, Артык Максат, Амир Загрутдинов, Тамирис Имамбаева, Олег Гурский, Саша Банщиков, Олег Сынков, Андрей Крайс, Юра Сафонов, Ирина Штонденко, Тлеген Беккожин, Дима Кузьменко, Сергей Сергиенко, Оля Ионова, Сергей Гоненко, Артем Батрак, Миша Линкевич, Сергей Кавун, Андрей Степаненко, Дима Шамрай, Володя Шамрай, Дима Лукашов, Кирилл Максимов, Бекпұлат Тилевов, Азамат Абишев, Слава Бондаренко, Саша Борисов и Женя Кухаренко.

При разговоре об учениках вдохновляешься тем, насколько прекрасны взаи-

даже, честно говоря, между собой в команде называли его Батя. Всегда переживал за нас, приходил на помощь, если мы в ней нуждались. В общем, вспоминая тренера, у меня на лице появляется улыбка и сразу накрывают теплые воспоминания о моей студенческой, спортивной жизни. Хочется пожелать тренеру крепкого здоровья, терпения, сил и сказать «Большое спасибо!» за всё. Очень рада, что в жизни мне встретился такой прекрасный учитель!»

Лучший отдых - работа с воспитанниками

С 1999 года Александр Владимирович ни разу не был в отпуске. «Потому что это большая ответственность. Если бы я ушёл в отпуск, то оставил ребят без присмотра и без тренировок. Кто же тогда их поведёт к нужным соревнованиям. В 40 и после 40 лет остро понимаешь, что время не бесконечно, и задумываешься о том, кто придёт нам на замену. Из-за этого каждый человек начинает работать в полную силу. Не жалея здоровья и времени, отдавая его своим воспитанникам. Нужно помнить, что завтра придут наши ученики и будут учить

Кафедра «Германо-романская филология» - лучшая!

Петерфельд ауылдың «Қызылжар Абай орта мектебінің» оқушылары университеттегі мізде кәсіби бағдар беру экскурсиясында болды. 11 және 10 сынып оқушылары Қозыбаев университетінің білім беру бағдарламалары, факультеттері мен бөлімшелері тура таныса алды.

Балалар Тұнғыш Президент залында болып, зертханалық базаны көріп, оқытушылармен әңгімелесті. Қазіргі уақытта, жағары оку орнын таңдау кезінде университетте әскери кафедраның болуы ете маңызды. Бұл қосымша әскери мамандық

Ассоциацией руководителей учебных заведений Казахстана проведён республиканский конкурс «Лучшая кафедра РК - 2021» среди университетов. Мероприятие приурочено к 30-летию Независимости страны и организовано с целью трансляции успешных образовательных практик и выявления лидеров среди образовательных организаций.

Кафедра «Германо-романская филология» Kozybayev University награждена дипломом I степени, победив в данном конкурсе по направлению: «Гуманитарные и общественные науки!» Жюри высоко оценило достижения, высокие результаты, потенциал наших студентов и ППС.

Благодарственным письмом от организационного комитета отмечена работа Майры Еренгаиповны Какимовой, заведующей кафедрой германо-романской филологии.

Поздравляем с заслуженной победой!

Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра

Болашақ студенттердің альма-матермен кездесуі

алуға мүмкіндік береді.

Сондықтан, оқушылар жоғары оку орнының әскери кафедрасында да болып, оку көстесімен және арналы оку сынныптарын көрді. Болашақ студенттер техниканы, жергілікті жердің электрлендірілген макеттерін және жауынгерлік дайындықта арналған машинасын көрді. Мұның бәрі талапкерлерге болашақ мамандығының анықтауға зор үлес қоспақ. Көбісі біздің альма-матерге тусуді көздел отыр. Мұндай кездесулер өзге де солтостікқазақстандық мектептер үшін де үйымдастырылады.

Зарина МАКШАЕВА,
медиаорталық тілшісі

Олимпиада юных химиков

На базе Kozybayev University состоялась областная олимпиада «Химия и жизнь» среди учащихся 9-11 классов. Организатором стала кафедра «Химия и химические технологии». За победу в соревновании боролись 5 команд из школ города. В составе каждой по три человека.

На протяжении двух часов ребята должны были справиться со всеми заданиями. Сначала юным Менделеевым предстояло решить две теоретические задачи на связь химии с реальной жизнью. Самое главное здесь - знания, смекалка и умение работать в команде.

Следующий этап - практический. Чтобы с ним справиться, конкурсанты должны были придумать способы разделения веществ, используя воду и соляную кислоту. Для

получения максимального балла, юным химикам необходимо было строго придерживаться определенных норм и критерии. Жюри оценивало ход выполнения экс-

perimenta, соблюдение техники безопасности и рациональность использования веществ. По итогам олимпиады, школьники доказали, что им по плечу любая задача. Обладателями бронзы стала команда Дворца школьников. Немного точнее в своих результатах была сборная областной специализированной школы-лицея-интерната для одаренных детей ЛОРД.

Звание лучших химиков получили также ребята из Дворца школьников. Надеемся, что совсем скоро эти юные гении станут частью дружной семьи студентов Kozybayev University.

Карина САРБАЕВА,
корреспондент медиацентра

Слёт студенческих клубов Sanaly играқ

Важнейшими критериями успешной работы любого учебного заведения является неприемлемость любых форм проявления коррупции и формирование добропорядочной среды среди студентов и преподавателей. В настоящее время соблюдением этих принципов занимается проектный офис Sanaly играқ, который функционирует в школах, колледжах и вузе области.

На базе нашего университета состоялся онлайн-слёт добровольных студенческих клубов Sanaly играқ. В нём приняли участие руководитель республиканского проектного офиса Sanaly играқ Кайыржан Токушев, представители антикоррупционной службы СКО, а также учащиеся колледжей и Kozybayev University.

В ходе мероприятия представители различных учебных заведений области поделились результатами проделанной работы, обменялись мнениями и предложениями по совершенствованию антикоррупционной деятельности. Было отмечено, что в рамках комплексных воспитательных мер по формированию добропорядочной культуры среди молодежи, основанной на идее

честности, в нашем вузе реализован ряд инициатив: создание буккроссинг зоны, открытие Школы добропорядочности, проведение акции «Чистая сессия», тренингов и т.д.

С 1 по 5 ноября этого года Семей принимал участников необычной культурной экспедиции, освящённой именами двух гениев слова и мысли - Абая и Достоевского. Организаторами этой уникальной поездки стали Русский дом в Нур-Султане и литературно-мемориальный музей Достоевского при поддержке госкорпорации «Росатом».

Почти все осенние каникулы провели в Семейском регионе 23 ученика 9-11 классов из нескольких областей Казахстана - активные участники различных мероприятий Русского дома, и члены Казахстанского педагогического клуба. В команде СКО - учащиеся Областной специализированной школы-лицея-интерната для одаренных детей ЛОРД и студенты СКУ им. М. Козыбаева.

В программе было увлекательное путешествие за пределы города Семей, к местам, связанным с жизнью и творчеством Абая. Ребята посетили дом-музей Мухтара Ауэзова в Борли, ставку Чингисхана и главную цель своего долгого пути - мемориальный комплекс Абая и Шакарима в Жидебае. Несмотря на серое небо и моросящий время от времени дождь, величие этого объекта, в котором сосредоточен сам дух народа, не оставило равнодушным никого.

В самом же Семее участники экспедиции отправились первым делом в музей Абая,

«Сегодня студенты и педагоги всесторонне формируют моральные ценности, показывая обществу пример добропорядочности и преданности своей Родине. Именно процесс воспитания, образования, стимулирования и популяризации необходим для развития антикоррупционной

культуры человека. Я хочу особо отметить работу Kozybayev University. Не все университеты Казахстана вошли в Лигу Академической честности, отрадно, что один из них именно наш вуз. Это говорит о том, что университет принимает активные меры и идет навстречу реализации мер по противодействию коррупции», - отметил первый заместитель руководителя Антикоррупционной службы по СКО Нурлан Жахин.

По окончанию слета все студенты были награждены памятными сертификатами.

Карина САРБАЕВА,
корреспондент медиацентра

Культурная экспедиция в Семей

удивительным образом сочетающий в себе историю и современные технологии. Здесь школьников ждало необычное творческое задание: они собрали рекордных размеров пазл, изображающий великого поэта. Сам пазл - плод творчества многих казахстанских ребят, ведь он составлен из их рисунков, присланных Русскому дому к юбилею Абая. Пусть из-за пандемии этот уникальный арт-объект не попал в Семей вовремя, но теперь он обрёл свое место в коллекции музея.

Конечно, поездка в культурную столицу нашей страны не могла обойтись без посещения единственного за пределами России музея Достоевского. Построенный в 1971 году возле дома, в котором писатель прожил четыре года, этот комплекс отличается бережным отношением к личности русского классика. Даже форма его - раскрытая книга - говорит о том, как высоко ценили всегда жители Семея творчество

Фёдора Михайловича. В музее собраны артефакты эпохи Достоевского, его литературные труды и письма, иллюстрации к его произведениям и фотографии. Но наибольшее впечатление на ребят произвели интерьеры, сочетающие архитектуру, живопись и прикладное искусство и символически

изображающие мир писателя.

В программе экспедиции было ещё много чего: областной историко-краеведческий музей, музей изобразительных искусств имени семьи Невзоровых, мемориал «Сильнее смерти», посвящённый закрытию Семипалатинского ядерного полигона, и, конечно, экскурсии по Семею.

Эта уникальная поездка стала самым необычным опытом для многих её участников, а итогом её станут творческие проекты, посвящённые Абаю или Достоевскому - по выбору ребят.

Юлия Александровна ПЛЕСКАЦЕВИЧ,
учитель областной специализированной школы-лицея-интерната для одаренных детей ЛОРД

«Кәсіби қызметке кіріспе» пәні аясында ол болашақ дәрігерлерге дәріс оқып, онда ол өзінің тәжірибесінде дәрігердің «маман» болып қалыптасуы туралы айтты. 2007 жылы Қарағанды мемлекеттік медицина академиясын тәмамдаған. Содан кейін, интернатура және резидентурада білімін

Белгілі хирург болашақ дәрігерлермен кәсіби шеберлігінің құпияларымен бөлісті

Медицина факультетінің студенттері жоғары білікті дәрігер Нұрбек Нәдіровпен кездесті. Қазіргі уақытта ол Нұр-Сұлтан қаласы «Ана мен бала үлттық ғылыми орталығы» «UMC» ҚҚ травматолог-ортопед, вертебролог болып жұмыс істейді. Омыртқа деформациясы бар науқастарға ота жасайды. Нұрбек Нәдірұлы - ҚР БФМ жаһындағы жас ғалымдар кеңесінің, Солтүстік Америка жұлын хирургтары қауымдастырының (NASS) және Ресей вертебролог-хирургтары қауымдастырының мүшесі.

Жеілдіріп, жалпы 14 жыл дәрігер маманына оқыған. Травматолог-ортопед бола тұра, ғылыми қызметін бірге алғып жүрген. Кандидаттық диссертациясын қорғап, PhD докторы дәрежесіне ие.

Студенттерді кәсіби шеберлікten құпиялары, мамандық таңдаудағы мотивация, табысты мансап құру принциптері қызықтырыды. «Сіз бірінші курс студенттеріне оқу тұрғысынан не тілейсіз?», - деген болашақ маман иелерінің сауалына. «Ең бастысы - өзін-өзі дамыту, медициналық әдебиеттерді үнемі оқу, ғылыми әлеуетін арттыру», - деп жауап берді. Сондай-ақ, Нұрбек Нәдіров: «Солтүстік Қазақстанда

кадрлар жетіспеушілігінің өткір проблемасы тұр. Бірақ қазір Петропавлда өз мамандарын даярлау жұмыстары жүргізіліп келеді. 3-4 жылдан кейін бұл мәселе шешіледі деп ойлаймын», - деді.

Ол медицина факультетінің зертханалық базасын, ПОҚ, білім алушылармен жақыншырақ танысып және енді жұмысын бастап келе жатқан, бірақ болашағы зор біздің медицина факультетіне әрі қарай дамуды тіледі.

**Зарина МАКШАЕВА,
медиаорталық тілшісі**

«Исламдағы ихсан ілімі және жастар»

Солтүстік өнірге жұмыс сапарымен келген Бас мұфти Наурызбай қажы Тағанұлы Қозыбаев университетті студенттеріне дәріс оқыды.

Білім алушыларға арнаған өз сөзін: қазіргі заманғы ислам және діни сауаттылықты арттыру мәселең туралы бастады. «Ислам- адамның бойындағы тамаша адами қасиеттерді қамтитын ерекше дін. Ислам жеке тұлға мен қоғамның жамандықтардан арылып, бейбітшілік пен тыныштықты сақтайтын өмірді ұсынады»-деп бас Имам атап етті.

Мұфти студенттерді Қазақстан діни басқармасының жұмысымен таныстырып, «Ақпарат және қоғамдық байланыс», «Ұғыз насиҳат», «Оқу-ағарту және әлеумет», «Қайырымдылық», «Ихсан», «Дін мен дәстүр» және «Жат ағымдарын алдын алу» сынды 7 бағытына тоқталды. Кездесуде діни терроризм мен экстремизм, діни ағымдардың шығу тарихы, алдын алу шаралары, теріс піғылды ағымдарға жастардың ілігүй себептері т.б. тақырыптар қозғалды.

Әрбір мешіттің жаһында мұсылмандар діни басқармасына қарасты сауат ашу курстары жұмыс жасайды. Мұнда Ислам дінін тереңірек оқығысы келетін жандар үшін үздіксіз тегін дәрістер сабактары өткізіліп тұрады. Еліміздегі мұсылмандар діни басқармасының қара шаңырағы 1990 жылы 12 қантарда «дербес қазақстан мұсылмандары діни басқармасы» болып құрылған болатын.

**Зарина МАКШАЕВА,
медиаорталық тілшісі**

Мастер-класс этно-фольклорного ансамбля «Туран»

Ансамбль «Туран» - один из лучших представителей музыкального искусства нашей страны, который вносит значительный вклад в укрепление национальных культурных ценностей. За 13 лет своего существования ансамбль успел выступить более чем в 70 странах мира. Недавно он побывал в Kozybayev University.

Коллектив ансамбля с помощью музыки не даёт забыть зрителю давние традиции казахского народа. В своём творчестве они смогли объединить два жанра: симфонию и народную музыку. Так им удалось воссоздать кюи под ак-

компанемент почти забытых национальных инструментов: жетыгена, кобыза, сазсырна, шан кобыза и кылкобыза.

Нашим студентам удалось поближе познакомиться с их творчеством. На мастер-классе прозвучали авторские произведения казахских композиторов: «Ер Туран», «Қазақ елі» и др., вошедшие в репертуар ансамбля. На сегодняшний день «в копилке» коллектива более 40 композиций.

Основная цель мероприятия - популяризация казахского народного искусства, развитие музыкальной культуры молодёжи

через демонстрацию фольклорных форм музенирования. Творческая встреча прошла в открытом формате. Ребята задавали свои вопросы, а гости с воодушевлением на них отвечали. Студенты познакомились не только с мастерством музыкального исполнения, но и историей происхождения национальных инструментов.

**Карина САРБАЕВА,
корреспондент медиацентра**

Kozybayev University-нің студент-жастары жүлделі орынды жеңіп алды

2021 жылдың 12 қарашасында Ақмола облысының орталығы Көкшетау қаласының «Достар» мәдениет үйінде өңіраралық «JALYNDY JASTAR» атты өзіл-сықақ фестивалі өтті. Фестиваль өте жоғарғы деңгейде үйімдастырылды.

Жобаның негізгі мақсаты - жайдарман қозғалысын үйімдастыру, жастардың қоғамдық өмірге қатысуын жаңандыру, белсенділікті арттыру.

Байқауда қазақ тілінде 8 құрама, орыс тілінде 6 құрама ез бақтарын сынады. Қазақ құрамалары қатарында «Фаворит» (Степногорск), «Л.А.» құрамасы (Ленинград ауылы), «КУАМ» құрамасы (А. Мырзахметов

атындағы Көкшетау университеті), «Шоқан» құрамасы (Ш. Үәлиханов атындағы Көкшетау университеті), «Мың бала», Қозыбаев университетінің «KU» құрамасы (Петропавл), «Элита» (ЕҰУ, Нұр-Сұлтан) және «Құтқарушылар» (М. Фабдуллин атындағы Азаматтық қорғау академиясы) құрамасы болды.

Ал, орыс тілді байқауда қатарында «Сборная КУАМА» (А. Мырзахметов атындағы Көкшетау университеті), «ТЕРЕМОК» (Жоғары техникалық колледж, Көкшетау), «Голос молодости» (Щучинск), «Хабиб Нурмагомедов» (тауелсіз құрама), «Самураи юмора» («Арна» Көкшетау колледжі), «Не кипиший» (Нұр-Сұлтан) құрамалары ендеретті.

Петропавл қаласындағы Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің намысын «KU» құрамасы қоргады.

Құрама қатарында ойын көрсеткен Бауыржан Жүніс - Тарих, экономика және құқық факультетінен қарасты «Журналистика» кафедрасының «Журналистика және репортёр ісі», Барысбек Есмаханов - Педагогикалық факультеттегі «Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі», Досымжан Бекмуратов - Тіл және әдебиет институтындағы «Шет тілі: екі шет тілі» білім

КВН: сезон открыт

В вузе прошёл полуфинал Лиги КВН «На Еисле». На сцене выступили 6 команд, в том числе четыре - представляли Kozybayev University, ещё две сборных приехали из Акжарского и Тимирязевского районов СКО. Соревновались в юморе ребята в двух конкурсах: традиционном приветствии и разминке с жюри.

Из-за карантинных мер игра была проведена без зрителей, с последующей трансляцией в социальных сетях. Однако это не помешало весёлым и находчивым продемонстрировать во всей красе свои актёрские данные и умение смешить других. Шутки с местным колоритом и остроумные ответы жюри были особенно актуальны.

Организовали мероприятие Молодёжный ресурсный центр совместно с нашим университетом. В итоге в следующий этап игр КВН прошли квнщики Акжарского района «Ойнада күл», Трио ГБ (Kozybayev University), сборная Тимирязево. Победителями полуфинала стала команда альманас «Сага и компания!» Поздравляем!

Екатерина ВОЛЬДАНОВА,
редактор медиацентра

беру бағдарламаларының студенттері, ал Сейдулхан Орхан - біздің жоғары оқу орнымыздың түлегі.

Қозыбаев университеттінен жарысқа қатысқан «KU» құрамасының мүшесі Бауыржан Жүніс өз сезінде:

«Дайындық барысында бізге қындық туғызынан - мәліметтер жинау болды. Көкшетау қаласы туралы мәліметтер өте аз. Қарсыластарымызға келер болсақ, олар - республикалық байқауларға шығып жүрген тәжірибелі, өте мықты командалар. Сондықтан бойымызда қобалжумен қатар қорқыныш сезімдері де болды. Бірақ бойымызға барлық ерік-жігерімізді жинап, на мысты қолдан бермеуге тырыстық», - дейді.

Расымен де, Қозыбаев университеті «KU» командасының еңбегі еш кеппеді. Мақтандып айттарлықтай өнер көрсетіп, өңіраралық «JALYNDY JASTAR» атты өзіл-сықақ фестиваліне белсендін қатысқаны үшін Ақмола облыстық жастар ресурстық орталығының жетекшісі М. Есекеева қол қойған арнайы жуулдемен марапатталды.

Біз жоғары оқу орнымыздың «KU» өзіл-сықақ құрамасының мүшелерін шын жүректен құттықтایмыз. Жайдарман ойындары алдағы уақытта бұдан да жоғарғы деңгейде жаңаша деммен жаңданып, көрременге үтімді өзілдерін сыйлайды деп сенеміз!

Аснурия АБДУЛЛА,
«Журналистика» мамандығының
студенті

Волейбольные баталии в Kozybayev University

В университете завершились соревнования по волейболу среди студентов. Всего для участия от разных факультетов были заявлены 5 команд девушек и 7 - юношей. Состязания длились около двух недель.

Почётное 3 место среди девушек завоевали студентки АФ. За звание лучших в упорной борьбе сражались волейболистки педагогического факультета против факультета истории, экономики и права. Но, как говорят, побеждает сильнейший и им стал ПФ.

Среди юношей состязания тоже выдались жаркими. За «бронзу» соревновались сборные факультета инженерии и цифровых технологий, а также медицинского. В тяжелой борьбе волейболисты ФИЦТ выиграли и вошли на пьедестал третьими. В финале встретились две сильнейшие команды АФ и ПФ.

По итогам, второе место досталось студентам агротехнологического факультета, а абсолютными чемпионами стала сборная ПФ. По результатам соревнований лучшие игроки войдут в команду университета по волейболу.

Поздравляем девушек и юношей педагогического факультета с заслуженной победой!

Карина САРБАЕВА,
корреспондент медиацентра

«ПАРАСАТ»
газеті

МЕНШІК ИЕСІ:

«Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы.

БАСПАГЕР:

«М. Қозыбаев ат. СҚУ» КЕАҚ тарих, экономика және құқық факультетінің «Журналистика» кафедрасы.

БАС РЕДАКТОР:
Мырзантай Жакып.

РЕДАКТОР:

Ерлан Оразов.

РЕДАКЦИЯ МЕКЕН-ЖАЙЫ:

15000, Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласы, Мағжан Жұмабаев көшесі, №6 окуғимарматы, 215 кабинет, «Парасат» редакциясы.

Есепке қою туралы Қазақстан Республикасының Мәдениет жөне ақпарат министрлігінің 2013 жылғы 25 ақпандагы №13400-Г куәлігі берілді.
Газет ай сайын шығады.

Газета
«ПАРАСАТ»

СОБСТВЕННИК:

Некоммерческое акционерное общество «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева».

ИЗДАТЕЛЬ:

Кафедра «Журналистика» факультета истории, экономики и права НАО «СҚУ им. М. Козыбаева».

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
Мырзантай Жакып.

РЕДАКТОР:

Ерлан Оразов.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:

150000, Северо-Казахстанская область, город Петропавловск, улица Мажана Жумабаева, дом 114, учебный корпус №6, кабинет 215, редакция «Парасат».

Свидетельство о постановке на учёт №13400-Г выдано Министерством культуры и информации Республики Казахстан от 25 февраля 2013 года.
Газета выходит 1 раз в месяц.

Баян-Өлгей мен Қызылжарды жақындағатқан сұхбат

(Соңы. Басы 10-бетте).

- Сізді сұхбатқа шақырған себебім, өзініз де дайындық белімінде оқыпсыз, сол туралы қысқаша айтып етсөніз.

- Иә, әрине, мен де дайындық белімін түлегімін. 2011 жылы қазіргі Түркістан облысында ор-наласқан Қожа Ахмет Яссайи атындағы Халықаралық қазақ-түрк университетінің Қенттау қаласында дайындық белімі 9 ай білім алғып, ҰБТ-ға дайындалып, Қазақстандағы тегін білім грант конкурсының жеміп-пазы атандып, Түркістан қаласында 4 жыл оқып, «Филология: қазақ филологиясы» мамандығын тәмамдадым. Бүгінгі таңда елім үшін қызмет етудемін.

- Дайындық белімін оқып, Қазақстанда тегін білім грантымен білім алғып, қазіргі таңда қызмет жасап жатырысыз, сіз нағыз жақсы мысал бола алады екенсіз.

Жалпы осы түрғыдан дайындық курсын оқып жатқан тыңдаушыларға және

бала-шақта оқуға келемін деген талап-керлерге қандай ақыл-кеңесіз бар?

- Шетелдегі әрбір жас қандас ез тарихи отанна оралып, Қазақстанның жоғары оқу орындарына оқуға түсуге барлық жағдай жаратқан сәтін дұрыс пайдаланып, ел үшін, жер үшін аянаң қызмет етуге толықтай мүмкіндік бар.

Осы сәтте Н.Ә. Назарбаевтың: «Терең тарихтан - жарқын болашақ» ұранымен, «оқы оқы және оқы» дей отырып, білімге үмтүлуды мақсат тұтқан жас қазақ, сіз өзінізден бастаңыз, Атамекеніңдің бір кірпіш болып қалануға асырыңыз, қолдауды атақоныс елімізден табыңыз дегім келеді. Мүмкіндіктің бәрі қарастырылған. Келініздер, оқыңыздар!

Сұхбаттасқан
Айсулу ХАНАТ,
«Журналистика» мамандығының
студенті

Жас ғалымдар кеңесі 1-4 курс бакалавриат студенттері арасында «Менің ЖОО-дағы ғылыми-зерттеу қызметім» бейнероликтер байқауын өткізеді.

Құрметті студенттер! М. Қозыбаев атындағы СҚУ КеАҚ Жас ғалымдар кеңесі «Менің ЖОО-дағы ғылыми-зерттеу қызметім» бейнероликтер конкурсын өткізеді. Байқаудың мақсаты - 1-4 курс білім алушыларына ғылыми-зерттеу жұмысының/ғылыми жобаның алдын ала немесе соңғы қорытындылары туралы бейне форматта айту мүмкіндігін беру.

Бейнероликтер қазақ/орыс/ағылшын тілдерінде 2021 жылдың 1 желтоқсанына дейін smu@nku.edu.kz электрондық мекенжайға қабылданады. Женімпаздарды марарапаттау - 2021 жылдың 10 желтоқсанынан кешіктірілмейді. Конкурс қорытындысы бойынша бірінші орын - 50000 тенге, екінші орын - 30000 тенге, үшінші орын - 20000 тенге ақшалай сыйлықпен марарапталады.

Совет молодых учёных проводит конкурс видеороликов среди обучающихся 1-4 курсов бакалавриата «Моя научно-исследовательская деятельность в вузе».

Уважаемые студенты! Совет молодых учёных НАО СҚУ им. М. Козыбаева проводит конкурс видеороликов «Моя научно-исследовательская деятельность в вузе». Цель конкурса - предоставить обучающимся 1-4 курсов возможность рассказать в видеоформате о предварительных или конечных итогах научно-исследовательской работы/научного проекта.

Видеоролики принимаются на казахском/русском/английском языках до 1 декабря 2021 года на электронный адрес smu@nku.edu.kz. Награждение победителей - не позднее 10 декабря 2021 года. По итогам конкурса первое место награждается денежным призом в 50000 тенге, второе место - 30000 тенге, третье место - 20000 тенге.

Қымбатты оқырмандар!

Құрметті Kozybayev University оқытушылар, студенттер мен қызметкерлері, сіздердің ынтымақтастық шақырамыз. Бізге жоғары сапалы фотосуреттермен суреттеген қызықты және көрнекті адамдар, өзекті оқығалар туралы әңгімелеріңізді, өзекті тақырыптарға материалдар жіберіңіз.

Дорогие читатели!

Уважаемые преподаватели, студенты, сотрудники Kozybayev University, приглашаем вас к сотрудничеству. Присылайте нам свои истории об интересных и выдающихся людях, актуальных событиях, материалы на злободневные темы, проиллюстрированные качественными фото.